

ΕΝΩΣΗ ΔΙΑΚΙΝΗΤΩΝ
ΕΜΠΟΡΩΝ ΟΙΝΩΝ & ΠΟΤΩΝ

ΕΔΕΟΠ

ΑΘΗΝΩΝ

Ζ. Παπαντωνίου 54-58 Αθήνα, Τ.Κ. 11145 Τηλ. 210 8318221

www.edeopath.gr e-mail: edeopath@gmail.com

ΕΤΟΣ 320
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 420
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021
ΚΩΔΙΚΟΣ: 011505

**Παροχή δανείων
σε μικρομεσαίες
επιχειρήσεις
έως 50.000**

Στη
σελίδα 2

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΧΟΝΔΡΕΜΠÓΡΙΟ ΠΟΤΩΝ ΑΠÓ ΤΟ lockdown

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ

**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**

**Μεγάλη έρευνα του
Ε.Ε.Α. με την ΟΡΙΝΙΟΝ
POLL για την πορεία της
επιχειρηματικότητας
εν μέσω πανδημίας**

Στη σελίδα 4

Ισχυρό πλήγμα για την κατανάλωση στα καταστήματα της εστίασης έφερε το lockdown σε μπαρ, εστίαση και νυχτερινά μαγαζιά, που συνεπάγεται μεγάλες απώλειες και για τους προμηθευτές της αγοράς, όπως οι βιομηχανίες παραγωγής αναψυκτικών, οι εμφιαλωτές, και κυρίως στο χονδρεμπόριο ποτών.

Είναι ενδεικτικό ότι η Coca-Cola HBC είδε τις πωλήσεις της στην αγορά ho.re.ca. να υποχωρούν σε ποσοστό 70%-90% λόγω των lockdowns στις αρχές του έτους στις αγορές που δραστηριοποιείται. Επίσης παρά την αύξηση του μεριδίου της εκτιμάται ότι θα φτάσει στα επίπεδα τζιρού και κερδοφορίας του 2019 το 2022, σύμφωνα με αναλυτές ενώ η εταιρεία μειώνει το κόστος και επαναπροσδιορίζει τις επενδυτικές της προτεραιότητες.

Ανάλογες κινήσεις κάνουν και άλλοι μικρότεροι παίκτες της αγοράς, των οποίων η αγορά ho.re.ca. αφορά ένα σημαντικό μέρος του τζιρού τους.

Σε μείωση του κόστους προκειμένου να ανταποκριθεί στις μεγάλες επιπτώσεις που προκάλεσε στην ελληνική αγορά η πανδημία, προχωρά η **Ολυμπιακή Ζυθοποιία**, που παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στην αγορά ενόψει πιθανών επιπτώσεων στις πωλημένες από την περιορισμένη ρευστότητα των μαγαζιών.

**“Βουτιά” και στην χονδρική των
αλκοολούχων το 2020**

Με μικρή αύξηση 2%, τη συνολική πτώση του κλάδου συγκράτησε μόνο μερικώς το κανάλι της λιανικής. Ήταν το μόνο που παρέμεινε σε λειτουργία, σε αντίθεση με την επιτόπια κατανάλωση (bars, café bars, εστιατόρια κ.ά.) που πρακτικά μηδενίστηκε με τα lockdown.

Με συρρίκνωση των πωλήσεων στο χονδρικό εμπόριο αλκοολούχων ποτών κατά 52% έκλεισε το 2020, σύμφωνα με την Ένωση Επιχειρήσεων Αλκοολούχων Ποτών (ΕΝΕΑΠ).

Συνέχεια στη σελίδα 2

**Πώς θα υπολογιστούν
οι φόροι στα εισοδήματα
του 2020**

Στη σελίδα 8

Τα ορόσημα για εστίαση

Περισσότερα τεστ για έλεγχο της πανδημίας ζητούν επιστήμονες. Εφικτό το άνοιγμα εστίασης σε εξωτερικούς χώρους.

Στη σελίδα 14

**Επιχορηγήσεις για δημιουργία
ή αναβάθμιση e-shop σε
μικρομεσαίες επιχειρήσεις**

Την επιχορήγηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με ποσό έως 5.000 ευρώ για τη δημιουργία ή την αναβάθμιση ηλεκτρονικού καταστήματος (e-shop) προβλέπει το πρόγραμμα του ΕΣΠΑ με την επωνυμία «e-λιανικό».

Στη σελίδα 10

**Μέσα του 2021 οι νέες
αντικειμενικές αξίες**

*Από το β' εξάμηνο
η αναπροσαρμογή των τιμών*

Στη σελίδα 12

**Μάννα εξ ουρανού η
επιστρεπτέα προκαταβολή
για τα ξενοδοχεία**

Στη
σελίδα 16

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Παροχή δανείων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις έως 50.000

Όπως διευκρίνισε ο αναπληρωτής υπ. Ανάπτυξης και Επενδύσεων, τα δάνεια αυτά θα δοθούν με εγγύηση του Δημοσίου, η οποία θα φθάσει σε ποσοστό 90%.

Στα προγράμματα ενίσχυσης των μικρών επιχειρήσεων αναφέρθηκε ο αναπληρωτής υπουργός Ανάπτυξης, Νίκος Παπαθανάσης, σε δηλώσεις του σε τηλεοπτικό σταθμό.

Μιλώντας στον ΣΚΑΪ, ο αναπληρωτής υπ. Ανάπτυξης τόνισε ότι «υπάρχει μια δέσμη μέτρων για τις μικρές επιχειρήσεις. Αυτή τη στιγμή τρέχουν τρία προγράμματα,

εκ των οποίων το ένα αφορά στις μικρές επιχειρήσεις, από 1 έως 10 άτομα, για να μπορέσουν να επενδύσουν. Το πρόγραμμα ανέρχεται στα 525 εκατ. ευρώ και η πηλαφόρμα για την υποβολή αιτήσεων είναι ανοιχτή έως τις 31 Μαρτίου. Πολύ σύντομα θα αναρτήσουμε τις αποφάσεις υπαγωγής 400 επενδυτικών σχεδίων, όπου εκεί υπάρχουν και πολύ μικρές επιχειρήσεις και μόλις προχθές είχαμε την υπαγωγή περίπου 120 τέτοιων επιχειρήσεων στον Αναπτυξιακό νόμο».

Επιπλέον, προανήγγειλε και το πρόγραμμα χορήγησης δανείων ύψους 30.000 - 50.000 ευρώ, με εγγύηση

του ελληνικού Δημοσίου σε ποσοστό 90%. «Λόγω της υψηλής εγγύησης, θα πάρουν χιλιάδες μικρές επιχειρήσεις αυτό το ποσό που το έχουν ανάγκη», σημείωσε.

Για το άνοιγμα της αγοράς, ο κ. Παπαθανάσης δήλωσε ότι τα μέτρα και οι κανόνες είναι γνωστά, οι επαγγελματίες γνωρίζουν πώς πρέπει να τα τηρήσουν και τονίζοντας ότι «πρέπει όλοι να τηρήσουν για να έχουμε διάρκεια. Πρέπει να δουλέψει η αγορά για να μπορέσει να καλύψει κάποια από τα μεγάλα κενά που έχουν δημιουργηθεί».

Οι επιπτώσεις από το lockdown στο χονδρεμπόριο αναψυκτικών και αλκοολούχων ποτών. Τι πρέπει να γίνει.

Συνέχεια από τη σελίδα 1

Το σύνολο των πωλήσεων του κλάδου αλκοολούχων ποτών για το 2020 παρουσίασε πτώση 32% σε σύγκριση με το 2019, καθώς με μικρή αύξηση 2%, την πτώση συγκράτησε μόνο μερικώς το κανάλι της λιανικής (σούπερ μάρκετ) και Cash and Carry, όντας και το μόνο που παρέμεινε σε λειτουργία, σε αντίθεση με την επιτόπια κατανάλωση (bars, café bars, εστιατόρια κ.ά.) που πρακτικά μηδενίστηκε τελώντας σε lockdown σχεδόν το ήμισυ της περσινής χρονιάς.

Στο κανάλι της επιτόπιας κατανάλωσης εκτιμάται ότι καταναλώνεται τουλάχιστον το 62% των αλκοολούχων ποτών.

Οι πρατηριούχοι δεν βλέπουν πώς θα περιορίσουν τις φετινές απώλειες αφού η πανδημία, όπως φαίνεται, τους επιφυλάσσει μόνο αρνητικές εκπλήξεις.. Με δεδομένες τις δυσοίωνες προβλέψεις και την συ-

νεχή μετάθεση του χρόνου για επιστροφή στην κανονικότητα αυξάνονται οι κίνδυνοι για όλους τους συνδεδεμένους κλάδους, των προμηθευτών συμπεριλαμβανομένων. Οι επιχειρήσεις του κλάδου αγωνιούν για το πώς θα κρατηθούν όρθιες, καθώς οι συνθήκες μέσα στις οποίες θα κληθεί να ανακάμψει η εφοδιαστική αλυσίδα κάθε άλλο παρά ευοίωνες διαφαίνονται ακόμη και αν ξεπεραστεί η κρίση της πανδημίας.

Η ΕΔΕΟΠ Αθηνών ενώνει τη φωνή της με όλους τους φορείς και τονίζει:

Στην παρούσα πρωτόγνωρη συγκυρία, μέτρα επιδοματικής προσέγγισης δεν επαρκούν καθώς είναι πρόσκαιρα, ενώ μόνο ζωτικής σημασίας παρεμβάσεις με αναπτυξιακή προοπτική, όπως είναι η μείωση της έμμεσης φορολογίας, κρίνονται ικανές όχι μόνο να ανακουφίσουν ουσιαστικά τις επιχειρήσεις στηρίζοντας τη βιωσιμότητά τους την επόμενη μέρα αλλά και να

προκαλέσουν ένα θετικό σοκ στην εγχώρια αγορά ενισχύοντας την υγιή και νόμιμη επιχειρηματικότητα και οδηγώντας στη μετακίνηση ικανού όγκου πωλήσεων από το παράνομο στο νόμιμο εμπόριο.

Παράλληλα, μια τέτοια δομική διόρθωση θα μπορούσε να διασφαλίσει τις χιλιάδες θέσεις εργασίας στην τεράστια αλυσίδα διάθεσης του ποτού καθώς και την προβλεψιμότητα και σταθερότητα των σχετικών δημοσίων εσόδων»

Ας μην ξεχνάμε ότι πρόκειται για έναν κλάδο του οποίου η **συνολική επίδραση της εφοδιαστικής αλυσίδας** υπολογίζεται ότι υπερβαίνει τα 2,3 δισ. ευρώ, με τα **εισοδήματα από εργασία** να φθάνουν τα 480 εκατ. ευρώ, ενώ οι **θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης** που δημιουργεί ξεπερνούν τους 66 χιλ. εργαζόμενους, καθιστώντας τον κλάδο έναν από τους σημαντικότερους εργοδότες στη χώρα.

Ελλάδα: Ουραγός της ΕΕ στη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Οι ελληνικές τράπεζες είναι στην χειρότερη θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ενώ η Ελλάδα αποτελεί ίσως τη χώρα που διαθέτει τις περισσότερες επιχειρήσεις του κλάδου στην Ευρώπη, σε αναλογία με τον πληθυσμό της.

Η αντίφαση αυτή που απεικονίζεται και στα τελευταία στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, δείχνει ότι το ελληνικό τραπεζικό σύστημα δεν ανταποκρίνεται στην ανάγκη για τη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας και οδηγεί το 30% των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της χώρας στα όρια της κατάρρευσης.

Στο παρελθόν οι τράπεζες επιστράτευαν ως επιχείρημα για την κατάσταση αυτή τις ανακεφαλαιοποιήσεις και τα Μνημόνια. Σήμερα αυτή η δικαιολογία δεν υπάρχει: Η ΕΚΤ χρηματοδοτεί όλες τις τράπεζες της ΕΕ με «φρέσκο» χρήμα, οι ελληνικές τράπεζες έχουν επωφεληθεί κατά πολλαπλά δις. Όμως σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος το Νοέμβριο χορήγησαν νέα δάνεια ύψους μόλις 230 εκατ.

Γιατί συμβαίνει αυτό; Οι τράπεζες θεωρούν ως υψηλού ρίσκου τις ελληνικές επιχειρήσεις και είναι ιδιαίτερα επιλεκτικές ως προς τις δανειοδοτήσεις. Αρνούνται να αναλάβουν οποιοδήποτε ρίσκο και αρκούνται στην αγορά Ομολόγων του ελληνικού δημοσίου, μέχρι όπως υποστηρίζουν να ξεκαθαρίσει η κατάσταση σε σχέση με την πανδημία.

Μέχρι τότε το κακό θα έχει γίνει και θα έχουν μπει χιλιάδες βουκίτες ενώ πολλοί εργαζόμενοι και μικρομεσαίοι θα έχουν βρεθεί «στο δρόμο».

Σύμφωνα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δυσκολία στην πρόσβαση σε χρηματοδότηση αντιμετωπίζουν οι τέσσερις στις δέκα μικρομεσαίες επιχειρήσεις ενώ μόνο το 20% των αυτών που αιτήθηκαν δάνειο (1 στις 5) επιτυγχάνει να λάβει το ποσό που

αιτήθηκε.

Τα βασικά σημεία της έρευνας SAFE είναι ενδεικτικά της δυσχερούς κατάστασης στην οποία βρίσκονται πλέον οι μικρές επιχειρήσεις λόγω και της πανδημίας. Ιδιαίτερα για την περίπτωση της Ελλάδας, τα στοιχεία επιβεβαιώνουν το διαχρονικό πρόβλημα του λεγόμενου "χρηματοδοτικού κενού" και της εξαιρετικά περιορισμένης πρόσβασης των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση και χρηματοδοτικά εργαλεία.

Η Ετήσια Έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση πραγματοποιήθηκε σε δείγμα 14.055 επιχειρήσεων στα κράτη - μέλη της ΕΕ-27 και καλύπτει το διάστημα Απριλίου-Σεπτεμβρίου 2020. Όπως προκύπτει η πρόσβαση σε χρηματοδότηση για τις Ευρωπαϊκές μικρομεσαίες επιχειρήσεις μειώθηκε κατά 40%, ποσοστό που αποτελεί το μεγαλύτερο που έχει αναδειχθεί καθ' όλη τα έτη πραγματοποίησης της σχετικής έρευνας.

ΤΟ Δ.Σ. ΤΗΣ ΕΔΕΟΠ ΑΘΗΝΩΝ

Μήτσιος Ευάγγελος	Πρόεδρος	210-8031660
Μανδρέκας Νικόλαος	Αντιπρόεδρος	210-4621077
Δανιήλ Παγώνα	Γεν. Γραμματέας	210-4916592
Μπέκας Παναγιώτης	Ταμίας	210-2465788
Γεραρής Κων/νος	Μέλος	210-2281583
Βυτινιώτης Ιωάννης	Μέλος	210-9716767
Δερμιτζάκης Χαράλαμπος	Μέλος	210-5779896

Εφημερίδα ΕΔΕΟΠ

Μηνιαίο
δημοσιογραφικό
όργανο της
**ΕΝΩΣΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΤΩΝ
ΕΜΠΟΡΩΝ
ΟΙΝΩΝ-ΠΟΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ**

Ιδιοκτήτης
ΕΔΕΟΠ ΑΘΗΝΩΝ
Οδός Ζ. Παπαντωνίου
54-58, 11145 Αθήνα
Τηλ. 210-8318221,
210-8312351

www.edeopath.gr
e-mail: edeopath@gmail.gr
ΚΩΔΙΚΟΣ: 1505

Εκδότης
Ευάγγελος Μήτσιος
Ζ. Παπαντωνίου
54-58 Αθήνα,
Τηλ. 210 8318221

Επιμέλεια Έκδοσης -
Εκτύπωση
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΕΣΜΟΣ
Ε. Γιάνναρη 5, 11853
210-3468268

ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ ΤΟ ΑΠΟΛΑΥΣΤΙΚΟ

AdeZ®

NEO

AdeZ is a registered trademark of The Coca-Cola Company.

Χωρίς προσθήκη ζάχαρης* • Νησίσσιμο ρόφημα
Από τη φύση του χωρίς λακτόζη • Κατάλληλο για χορτοφάγους
Εμπλουτισμένο με ασβέστιο και βιταμίνες

*Περιέχει φυσικά σάκχαρα.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Μεγάλη έρευνα του Ε.Ε.Α. με την OPINION POLL για την πορεία της
επιχειρηματικότητας εν μέσω πανδημίας – Ποια ευρήματα προκύπτουν

Το Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών, σε συνεργασία με την εταιρεία OPINION POLL, πραγματοποίησε μεγάλη έρευνα για το σήμερα και το αύριο της επιχειρηματικότητας.

Στόχος της πρωτοβουλίας του Ε.Ε.Α. ήταν η διερεύνηση της κατάστασης των επιχειρήσεων μέσα στην οικονομική κρίση που έφερε η πανδημία, η καταγραφή των απόψεων των επαγγελματιών, επιχειρηματιών για τις προοπτικές εξόδου από την κρίση, για τα μέτρα που έχουν ληφθεί από την κυβέρνηση, καθώς και του βαθμού αισιοδοξίας για την πορεία της ελληνικής οικονομίας, αλλά και των ίδιων των επιχειρήσεων.

Από την έρευνα προκύπτουν εξαιρετικά ενδιαφέροντα ευρήματα, τα οποία συνθέτουν στο σύνολό τους ένα πολύ δύσκολο τοπίο για τις επιχειρήσεις που δίνουν κυριολεκτικά μάχη επιβίωσης.

Για την πρωτοβουλία του Ε.Ε.Α και τα αποτελέσματα της έρευνας, ο Πρόεδρος κ. Γιάννης Χατζηθεοδοσίου τονίζει:

«Το Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών, πάντα πρωτοπόρο, προχώρησε σε αυτή τη μεγάλη έρευνα σε συνεργασία με την εταιρεία OPINION POLL, προκειμένου να εξετάσει με ακρίβεια την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί εξαιτίας της οικονομικής κρίσης που έφερε η πανδημία. Τα αποτελέσματα δικαιώνουν τις θέσεις που εκφράζει το Ε.Ε.Α. καθώς φαίνεται ξεκάθαρα και το μέγεθος του προβλήματος για το σύνολο των επιχειρήσεων της χώρας και το αδιέξοδο για τους μικρομεσαίους, οι οποίοι δεν είναι καθόλου αισιόδοξοι για τη μελλοντική τους πορεία. Το μεγάλο ποσοστό όσων δηλώνουν ότι δεν θα αποφύγουν το «λουκέτο», οι θέσεις που εκφράζουν για τα μέτρα που έχουν ληφθεί και τα δυσοίωνα μηνύματα που στέλνουν για το μέλλον του επιχειρείν, πρέπει να εξεταστούν από την κυβέρνηση, ώστε έστω και την ύστατη ώρα να προχωρήσει στις αναγκαίες δράσεις στήριξης της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας».

Συγκεκριμένα τα αποτελέσματα που προκύπτουν:

- Το 86% των Επιχειρήσεων έχουν υποστεί οικονομική ζημιά από την αρχή της πανδημίας μέχρι σήμερα, ενώ το 80% αναμένουν η ζημιά αυτή θα επιβαρυνθεί από το δεύτερο lock down. Ιδιαίτερα άσχημη φαίνεται η κατάσταση στην εστίαση με τα ποσοστά να φτάνουν το 99% και 94.8% αντίστοιχα. Ιδιαίτερα δε φαίνεται να πλήττονται οι Επιχειρήσεις που απασχολούν 1-6 εργαζομένους αφού το 91.8% από αυτές δηλώνει σοβαρές ζημιές σ' αυτή την περίοδο.

- Μόνο το 29% των Επιχειρήσεων θεωρούν ότι βοήθησαν πολύ ή αρκετά τα μέτρα που έχουν ληφθεί από την Κυβέρνηση κατά την διάρκεια της πανδημίας. Λίγο δηλώνει το 44% και καθόλου το 25%. Ειδικά για τα μέτρα κατά την διάρκεια του δεύτερου lock down ικανοποίηση δηλώνει

το 29%, με το 68% να δηλώνει μη ικανοποίηση. Το ποσοστό αυτό στο Εμπόριο φτάνει το 72.1%!

- Κατά την δύσκολη αυτή περίοδο βασικά αξιοποιήθηκαν η επιστρεπτέα προκαταβολή απ' το 54.1% και η αναστολή των συμβάσεων από το 44% των Επιχειρήσεων. Ακολουθούν με απόσταση το ΤΕΠΧ ΙΙ από το 3.7% και το Ταμείο εγγυοδοσίας από το 3.6%, ενώ το 25.6% δηλώνει ότι δεν αξιοποίησε κανένα εργαλείο. Το 29% των Επιχειρήσεων δηλώνει ότι το ποσό της επιστρεπτέας προκαταβολής ήταν αρκετό για να καλύψουν ανάγκες τους.

- Το 36% των Επιχειρήσεων θεωρεί ότι το click away είναι μια δυνατότητα αύξησης του τζίρου. Στο Εμπόριο το ποσοστό αυτό είναι 20.9%

- Σημαντικά όσον αφορά στο κλίμα που υπάρχει στην αγορά ανάμεσα στους ίδιους τους επαγγελματίες και επιχειρηματίες, είναι τα ευρήματα για τον βαθμό αισιοδοξίας. Το 29% δηλώνει αισιόδοξο για την πορεία της Ελληνικής Οικονομίας, έναντι ενός 70% που είναι λίγο και καθόλου αισιόδοξο. Ωστόσο ο βαθμός αισιοδοξίας αυξάνει όταν η ερώτηση εστιάζει στην προσωπική Επιχείρηση αν και φαίνεται οι απόψεις να διχάζονται κυριολεκτικά. Το 51% δηλώνουν αισιόδοξοι για την πορεία της δικής τους Επιχείρησης έναντι ενός 49.1% που έχει αντίθετη άποψη. Στην εστίαση και στο εμπόριο τα ποσοστά αισιοδοξίας είναι πολύ πιο χαμηλά με 31.3% και 44.3% αντίστοιχα. Υπάρχουν δε διαφορετικοί υπολογισμοί όσον αφορά στον χρόνο που θα κρατήσει ακόμα η κρίση. Το 34% εκτιμά ότι θα κρατήσει ένα χρόνο ακόμα, το 27% δύο χρόνια, το 25% πάνω από δύο χρόνια, ενώ το πιο αισιόδοξο 11% εκτιμά ότι θα είναι έξι μήνες ακόμα.

- Είναι συγκλονιστικό το εύρημα ότι το 23% των Επιχειρήσεων δηλώνουν ως πολύ ή αρκετά πιθανόν να κλείσουν. Στην εστίαση το ποσοστό αυτό φτάνει το 41.7% και στο Εμπόριο το 34%. Αυξημένο είναι το ποσοστό για τις Επιχειρήσεις που έχουν 11-20 εργαζομένους. Έτσι, θεωρείται φυσιολογικό, όταν το 24% των Επιχειρήσεων δηλώνουν ότι μπορεί να αναγκαστούν να προβούν σε απολύσεις. Το ποσοστό αυτό μάλιστα, φτάνει το 49.5% στην εστίαση και το 41.6% και 39.8% στις Επιχειρήσεις που απασχολούν

11-20 και 6-10 εργαζομένους αντίστοιχα.

- Το 14% των Επιχειρήσεων έχουν στεγαστικά και επιχειρηματικά δάνεια που δεν μπορούν να ικανοποιήσουν. Μεγαλύτερο φαίνεται να είναι το πρόβλημα των οφειλών σε Εφορία, ΙΚΑ κ.λ.π αφού το ποσοστό που έχουν οφειλές που δεν μπορούν να ικανοποιήσουν φτάνει το 29%. Το 66% θεωρεί ότι θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στις συσσωρευμένες οφειλές προς Εφορία, Ασφαλιστικά Ταμεία, Τράπεζες κ.λ.π με το 29% να δηλώνει ότι δεν θα μπορέσει. Γι αυτό και το 88% ενοποιείται στην πρόταση για διαγραφή τουλάχιστον τμήματος των οφειλών αυτών, ενώ το 94.1% συμφωνεί με την μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 50%.

- Μόνο το 11% θεωρούν ότι οι Τράπεζες έχουν βοηθήσει σ' αυτή την περίοδο με παροχή δανείων για κεφάλαιο κίνησης με μεγαλύτερη ευελιξία και λιγότερη γραφειοκρατία. Το 75.6% έχει αρνητική άποψη.

- Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν οι απόψεις για τον νέο Πτωχευτικό Κώδικα. Το 33% τον θεωρεί ως πραγματική δεύτερη ευκαιρία και ότι θα βοηθήσει στην ρύθμιση των χρεών και την σωτηρία πρώτης κατοικίας. Το 32% έχει αντίθετη άποψη, ενώ το 35% φαίνεται να μην έχει ολοκληρωμένη ενημέρωση και δεν παίρνει θέση. Ταυτόχρονα, το 42% θεωρούν ότι ο νέος Πτωχευτικός Κώδικας συνιστά απειλή για την πτώχευση για την απώλεια πρώτης κατοικίας όλο και περισσότερων. Το 20% έχει αντίθετη άποψη, ενώ το 38% δεν παίρνει θέση.

Το 20% δηλώνει ότι θα αξιοποιήσει τον νέο Νόμο για την ρύθμιση χρεών τους, ενώ το 57% δηλώνει όχι. Το 23% και πάλι δεν παίρνει θέση.

Όσον αφορά ειδικά στην πρώτη κατοικία, το 36% θεωρεί ότι η αφαίρεση ακίνητης περιουσίας, η μίσθωση για δώδεκα χρόνια και η δυνατότητα αγοράς του μετά την 12ετία χωρίς την αφαίρεση των μισθωμάτων είναι μια καλή ρύθμιση. Την αντίθετη άποψη έχει το 39% και το 25% δεν παίρνει θέση. Σημειώνεται ξεχωριστά, ότι το 46% πιστεύει ότι η Νομική προστασία της πρώτης κατοικίας είναι με τον νέο Νόμο καλύτερη από ότι με τον «Νόμο Κατσέλη», με το 15% να έχει αντίθετη άποψη, ενώ το 39% δεν παίρνει θέση.

Ωστόσο, είναι σημαντικό εύρημα ότι το 45% θεωρεί πως όταν ένας Επιχειρηματίας πτωχεύει, μπορεί να έχει μια δεύτερη ευκαιρία, να κάνει ένα νέο ξεκίνημα. Το 46% έχει αντίθετη άποψη.

- Στην ερώτηση για τον ρόλο που έδωσε η Κυβέρνηση στα Επιμελητήρια και κατά πόσο ενσωμάτωσε προτάσεις τους στον Πτωχευτικό Νόμο αλλά και σε άλλα νομοθετήματα, το 23% έχει θετική άποψη, το 29% αρνητική και το 48% δεν παίρνει θέση αγνοώντας προφανώς τις εξελίξεις, τις διεργασίες. Εν ολίγοις, ανάμεσα σ' αυτούς που παίρνουν θέση, οι απόψεις είναι μοιρασμένες.

ΑΠΟ ΤΟ Ε.Ε.Α.

Και τον Φεβρουάριο πλήρης αναστολή καταβολής ενοικίου
από κλειστές επιχειρήσεις

Για το λιανεμπόριο, την εστίαση, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, τα γυμναστήρια, τον τουρισμό, τις μεταφορές, τα κομμωτήρια, τα κέντρα αισθητικής, τα βιβλιοπωλεία και τις επιχειρήσεις που ήταν κλειστές με κρατική εντολή κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου, το μέτρο της πλήρους αναστολής καταβολής του ενοικίου, το οποίο εφαρμόζεται για τον μήνα Ιανουάριο, επεκτείνεται και για τον μήνα Φεβρουάριο, ανακοίνωσε το υπουργείο Οικονομικών, μετά και τη σχετική εξαγγελία του πρωθυπουργού, στη Βουλή.

Το 80% του μηνιαίου συμφωνημένου μισθώματος, και όχι επί της απώλειας, θα αποζημιωθεί στους ιδιοκτήτες από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, έτσι ώστε να μην έχουν περαιτέρω απώλειες. Με αυτόν τον τρόπο, επιμερίζεται το κόστος του ενοικίου κατά 80% στο Κράτος

και κατά 20% στον εκμισθωτή. Συνεπώς, η επιχείρηση που αξιοποιεί το ακίνητο, δεν θα πληρώσει ενοίκιο τον Φεβρουάριο, για δεύτερο συνεχόμενο μήνα.

Επιπλέον, για τα νομικά πρόσωπα που εκμισθώνουν ακίνητα στις επιχειρήσεις αυτές, θα αποζημιωθεί στους ιδιοκτήτες το 60% του μηνιαίου μισθώματος για τον μήνα Φεβρουάριο.

Το μέτρο αφορά όλες τις επιχειρήσεις που ήταν κλειστές με κρατική εντολή μέχρι σήμερα, 15 Ιανουαρίου. Συμπεριλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις του λιανεμπορίου, ανεξαρτήτως εάν λειτουργούν με υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον, οι επιχειρήσεις της εστίασης, ανεξαρτήτως εάν λειτουργούν με διανομή προϊόντων ή/και παροχή προϊόντων σε πακέτο από το κατάστημα, τα κομμωτήρια

και τα κέντρα αισθητικής, οι επιχειρήσεις των κλάδων πολιτισμού και αθλητισμού, τα γυμναστήρια και άλλες επιχειρήσεις που παραμένουν κλειστές με κρατική εντολή. Επιπλέον, εντάσσονται οι επιχειρήσεις του τουρισμού, όπως ξενοδοχεία, καταλύματα και τουριστικά γραφεία, και οι υπηρεσίες μεταφορών, καθώς πλήττονται ιδιαίτερα από την απαγόρευση των μετακινήσεων από νομό σε νομό.

Υπενθυμίζεται ότι, όπως έχει ήδη ανακοινωθεί, από την προσηχή Δευτέρα 18 Ιανουαρίου ξεκινά η καταβολή του 50% της απώλειας από τη μείωση του μισθώματος μηνός Νοεμβρίου στους λογαριασμούς των δικαιούχων ιδιοκτητών ακινήτων.

EST. 1873
Heineken®

Απολαύστε υπεύθυνα

Ενημέρωση

Coca-Cola 3E: Επένδυση στη βιώσιμη ανάπτυξη και διακρίσεις

Platinum & Gold πιστοποιήσεις για την υπεύθυνη διαχείριση νερού στις μονάδες παραγωγής της εταιρείας από την Alliance for Water Stewardship (AWS). Πρώτη στην Ευρώπη, δεύτερη στον πλανήτη.

Η φετινή χρονιά κλείνει με κορυφαίες διακρίσεις βιωσιμότητας τόσο για την Coca-Cola Τρία Ήψιλον όσο και για τον Όμιλο Coca-Cola HBC. Φέτος ο Όμιλος αναδείχθηκε για 7η χρονιά ως η πιο βιώσιμη εταιρεία ποτών στην Ευρώπη από τον Δείκτη Βιωσιμότητας Dow Jones (DJSI) και η 2η βιωσιμότερη εταιρεία παγκοσμίως, σημειώνοντας την υψηλότερη βαθμολογία που έχει λάβει μέχρι σήμερα, αναφέρει ανακοίνωση.

Η ηγεσία της Coca-Cola HBC στην αειφορία αναγνωρίστηκε και μέσω της κατάταξης «A List» από τον διεθνή μη κερδοσκοπικό οργανισμό CDP για τις δράσεις της σχετικά με την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την ορθή διαχείριση του νερού. Είναι η 5η συνεχόμενη χρονιά που η Coca-Cola HBC έλαβε αυτήν τη βαθμολογία για το κλίμα και η 4η για το νερό.

Τις διακρίσεις αυτές έρχονται να συμπληρώσουν οι ανώτατες πιστοποιήσεις για την υπεύθυνη διαχείριση νερού που έλαβαν οι μονάδες παραγωγής της Coca-Cola Τρία Ήψιλον από την Alliance for Water Stewardship (AWS), ως αποτέλεσμα της στοχευμένης στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης που εφαρμόζει η εταιρεία. Πιο συγκεκριμένα, το Σχημάτι Mega-Plant και η μονάδα παραγωγής του Φυσικού Μεταλλικού νερού ΑΥΡΑ στο Αίγιο, έλαβαν Platinum πιστοποίηση, και το εργοστάσιο στο Ηράκλειο της Κρήτης, την Gold. Οι διακρίσεις αυτές προστίθενται στην πρωτοποριακή πιστοποίηση European Water Stewardship (EWS), που έχουν λάβει το Σχημάτι Mega-Plant και η μονάδα παραγωγής στο Αίγιο για την υποδειγματική διαχείριση του νερού.

Δημοσίευση της Έκθεσης Βιώσιμης Ανάπτυξης 2019

Στην Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης 2019 που δημοσιεύει η εταιρεία καταδεικνύεται η πρόοδος της σε ουσιαστικά θέματα όπως η εταιρική διακυβέρνηση, οι άνθρωποι, η καινοτομία, η ικανοποίηση των πελατών, η συμβολή στην υπεύθυνη λειτουργία της αγοράς, η προστασία του περιβάλλοντος και η κοινωνική συνεισφορά. Μέσα από τα θέματα αυτά αντικατοπτρίζονται το όραμα, οι στρατηγικές της προτεραιότητες, οι αξίες και ο σκοπός της εταιρείας όπως και η δέσμευσή της να λειτουργεί υπεύθυνα, για έναν καλύτερο κόσμο για όλους. Η στρατηγική αυτή εντάσσεται στη γενική πολιτική του Ομίλου Coca-Cola HBC, και αναπτύσσεται σε 4 πυλώνες:

Φροντίδα για τους ανθρώπους της: Για την Coca-Cola Τρία Ήψιλον, όλα ξεκινούν και τελειώνουν στους ανθρώπους της και θέλει να τους παρέχει ένα ασφαλές περιβάλλον εργασίας που τους εμπνέει και τους βοηθάει να εξελίσσονται, με το 84% των νέων θέσεων από εσωτερικούς υποψηφίους. Η στρατηγική της εταιρείας για την ευημερία, τη δέσμευση και την εξέλιξη των εργαζομένων της, την ανέδειξε Κορυφαίο Εργοδότη για το 2020.

Ένας Κόσμος χωρίς Απορρίμματα: Η Coca-Cola Τρία Ήψιλον επενδύει στην κυκλική οικονομία με καινοτόμες βιώσιμες λύσεις εστιάζοντας στην υπεύθυνη διαχείριση του αποτυπώματος των δραστηριοτήτων της. Τέτοιο παράδειγμα είναι η στρατηγική της εταιρείας για τις συσκευασίες των προϊόντων της και το πλαστικό, καθώς και οι δεσμεύσεις που έχει λάβει στο πλαίσιο του παγκόσμιου οράματος του συστήματος Coca-Cola για «Έναν Κόσμο Χωρίς Απορρίμματα».

Πρώτη στον κλάδο ξεκίνησε το 2018 από το Σχημάτι Mega-Plant τη χρήση ανακυκλωμένου πλαστικού (rPET) στις πλαστικές συσκευασίες.

- Χρησιμοποιεί ανακυκλωμένες συσκευασίες αλουμινίου σε ποσοστό 60%.

- Ανακύκλωση αποβλήτων το 2019 άγγιξε το 98,7% (+ 2,27% σε σχέση με 2017). Το 100% των συσκευασιών είναι ανακυκλώσιμο.

- Μείωση στις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα το 2019 κατά 55% σε σχέση με το 2017 (δείκτης CO2 (gCO2 /lbp).

- Η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας των εργοστασίων της προέρχεται 100% από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Σταθερή υποστήριξη της κοινωνίας: Η Coca-Cola Τρία Ήψιλον πιστεύει ότι η ανάπτυξη της είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ανάπτυξη και ευημερία των κοινωνιών που δραστηριοποιείται. Στο πλαίσιο της στρατηγικής της βοηθάει τη νέα γενιά να δημιουργήσει ένα καλύτερο μέλλον, με μακροπρόθεσμα κοινωνικά προγράμματα όπως το «Youth Empowered», που από το 2017 και μέχρι σήμερα έχει υποστηρίξει περισσότερους από 20.000 νέους να κάνουν το επόμενο βήμα στην αγορά εργασίας.

Μέσα από την κοινή τους δραστηριότητα, η Coca-Cola Τρία Ήψιλον και η Coca-Cola Ελλάδος, συνεισφέρουν στην οικονομία, την ανάπτυξη και την επιχειρηματικότητα της χώρας, υποστηρίζουν χιλιάδες άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας στην Ελλάδα και στηρίζουν με πράξεις τις τοπικές κοινωνίες. Μαζί με τους ανθρώπους, τους παραγωγούς, τους προμηθευτές, τους συνεργάτες και τους πελάτες, δημιουργούν μια σημαντική αλυσίδα αξίας με κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο και ενισχύουν τον κλάδο, κατέχοντας το μεγαλύτερο κύκλο εργασιών και μερίδιο απασχόλησης στην παραγωγή αναψυκτικών, τα οποία αντιστοιχούν στο 47,3% και 43,7% αντίστοιχα.

Προϊοντική Καινοτομία: Ανταποκρινόμενοι στις νέες τάσεις της αγοράς, η Coca-Cola Τρία Ήψιλον και η Coca-Cola Ελλάδος εξελίσσουν τις συνταγές των προϊόντων τους, ανανεώνουν την κατηγορία των αναψυκτικών μειώνοντας τη ζάχαρη και επεκτείνονται σε νέες κατηγορίες. Συγκεκριμένα, διαθέτουν 17 διαφορετικά προϊόντα με λίγες ή καθόλου θερμίδες, ενώ το 52% των πωλήσεων είναι από προϊόντα χωρίς ζάχαρη.

Βίκος: Νέα καμπάνια με τίτλο «Δύναμή μας, η ροή μας»

Η νέα καμπάνια για το Φυσικό Μεταλλικό Νερό Βίκος ξεκινά με έναν αλληγορικό ύμνο στην ανθρώπινη δύναμη. Ένα πολυτίμητο μήνυμα αλληλεγγύης, αισιοδοξίας για το αύριο και πίστης στις σταθερές μας αρχές, σε όλα εκείνα που μας δίνουν ώθηση να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες.

Όπως αναφέρεται στην σχετική ανακοίνωση, σε αυτή την ιδιαίτερη συγκυρία για όλους, η εταιρεία Βίκος μας θυμίζει ότι ο άνθρωπος, σαν το νερό, πάντα προχωρά μπροστά και βρίσκει το δρόμο του, υπερβαίνοντας κάθε εμπόδιο και συνεχίζοντας την αέναη πορεία του με ορμή κι ευελιξία.

Μέσα από κινηματογραφικές εικόνες της Ηπείρου αλλιά και του ευρύτερου αστικού και επαρχιακού

περιβάλλοντος της Ελλάδας, η ταινία μας μεταφέρει και μας δείχνει μέρη όπου ο άνθρωπος ζει, ονειρεύεται, ελπίζει, δημιουργεί. Μας ταξιδεύει διανύοντας μια διαδρομή από το φυσικό περιβάλλον, στην πηγή της ζωής, απ' όπου ξεκινά και το ταξίδι του νερού Βίκος, μέχρι την πόλη όπου καταλήγει. «Δεν είναι κύκλος η ζωή, είναι γραμμή δυναμική κι ανοίγει πάντα, εκεί που φαίνεται κλειστή».

Με αυτό το μήνυμα αισιοδοξίας, η εταιρεία Βίκος καλεί όλους μας να είμαστε σαν το νερό, να εμπνεύσουμε με πράξεις ειλικρινείς και ανθρώπινες όλους γύρω μας, και το κυριότερο, να θυμηθούμε πως δύναμη μας είναι αυτό που κουβαλάμε στην ψυχή μας.

Αθηναϊκή Ζυθοποιία: Η συνταγή αντοχής στο «απαγορευτικό» της πανδημίας

Ευελιξία παρά το μέγεθος, στήριξη της μητρικής και αξιοποίηση των ευκαιριών για τις εξαγωγές, αλλιά και καινοτόμες προσεγγίσεις για την στήριξη της παρουσίας στην αγορά περιλαμβάνει η «φαρμακευτική συνταγή» που ακολούθησε η Αθηναϊκή Ζυθοποιία για να διαχειριστεί την πρωτόγνωρη κατάσταση που έφερε η πανδημία.

«Παρά το μέγεθος μας αποδείξαμε ότι μπορούμε να προσαρμοζόμαστε και να υλοποιούμε τους στόχους μας» ανέφερε χαρακτηριστικά ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Αλέξανδρος Δανιηλίδης, στο πλαίσιο χθεσινής διαδικτυακής συνέντευξης, εκφράζοντας την ικανοποίησή του για τις φετινές επιδόσεις της Αθηναϊκής Ζυθοποιίας.

Να σημειωθεί ότι η εικόνα από την εγχώρια αγορά μπίρας παραπέμπει σε μια πτώση της τάξεως του 25%, ωστόσο όπως ανέφερε ο επικεφαλής της εταιρείας με την ηγετική θέση στην εγχώρια αγορά ο τζίρος της Αθηναϊκής καταγράφει μικρότερες απώλειες.

«Αυτή τη στιγμή η εικόνα μας είναι ότι δεδομένων των συνθηκών τα έχουμε πάει καλά. Ενισχύσαμε τις εξαγωγές μας. Παρόλη τη δυσκολία σε όλον τον κόσμο η ΑΖ θα έχει αναπτύξει τις εξαγωγές της στο 5% σε σχέση με το 2019. Είναι ένα μικρό θαύμα λόγω και της στήριξης από τη μητρική, μας έδωσε δυνατότητα να στείλουμε προϊόν σε άλλες χώρες για πρώτη φορά και θεωρούμε ότι θα συνεχιστεί το 2021. Οι εξαγωγές θα γίνουν σε αγορές της Αφρικής και σε μια μεγάλη χώρα της Ασίας» ανέφερε ο κ. Δανιηλίδης.

Μάλιστα πλέον για φέτος οι εξαγωγές έφτασαν το 10% ως ποσοστό επί του συνολικού τζίρου ενώ αναμένεται περαιτέρω ανάπτυξη των εξαγωγών ώστε η συμμετοχή

τους στον τζίρο του 2021 να προσεγγίσει ποσοστά έως 15% το 2021.

Σε ό,τι αφορά τον επενδυτικό σχεδιασμό, που για την τριετία 2019-2021 ανέρχεται σε 46 εκατ. ευρώ, όπως επεσήμανε ο κ. Δανιηλίδης το πλάνο επενδύσεων κρατήθηκε στο ακέραιο για θέματα ασφάλειας, κτηρίων και παραγωγικών δράσεων, ωστόσο έγιναν κάποιες συγκεκριμένες κινήσεις προσαρμογής σε εμπορικές επενδύσεις, οι οποίες μπορούν να γίνουν αργότερα όταν η αγορά επανέλθει στα επίπεδα του 2019.

Σημαντικό σημείο για την ικανοποιητική εικόνα φέτος έπαιξε και η εξοικονόμηση πόρων. «Προσπαθούμε να τετραγωνίσουμε τον κύκλο για τις θέσεις απασχόλησης για να μην αναγκαστούμε να λάβουμε δύσκολες αποφάσεις» τόνισε και ανέφερε ότι δεν υπήρξε σκέψη ούτε για περικοπές μισθών ούτε για αλλαγή ρότας στο μεγάλο πρόγραμμα συμβολαιοτικής γεωργίας που εφαρμόζει για το κριθάρι, όπου μάλιστα η παραγωγή ήταν αυξημένη. «Από το συμβόλαιο κληυπτόμασταν να μην αγοράσουμε την ποσότητα όλη. Δεν το κάναμε. Σε συνεννόηση με αγρότες και συγκεντρωτές και με βοήθεια εταιριών εξωτερικού απορροφήσαμε τεράστιες ποσότητες, πολύ περισσότερες από αυτές που θα μπορούσαμε δεν απορροφήσουμε. Έγινε όμως προσπάθεια να μας δυσφημίσουν παρουσιάζοντας μια άλλη εικόνα. Είναι λυπηρό για να κερδίσει κάποιο ένα 0,5 μερίδιο να κάνει όλα αυτά» τόνισε με νόημα ο κ. Δανιηλίδης.

Πάντως, ο ίδιος εκτίμησε ότι η επιστροφή της αγοράς στα επίπεδα προ πανδημίας δεν αναμένεται το 2021, αλλιά από το 2022.

Η ΜΠΙΡΑ ΧΩΡΙΣ ΑΛΚΟΟΛ ΟΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ

*Ανεξάρτητη καταναλωτική έρευνα, που διεξήχθη από την IRI σε δείγμα 2.600 καταναλωτών στην Ελλάδα.
** Κατηγορία Μπίρα Χωρίς Αλκοόλ

Όχι τυχαία Προϊόν της Χρονιάς 2020**

Στην Αταλάντη ξέρουμε καλά τα μυστικά της γεύσης. Κρατήσαμε τα μυστικά, αφαιρέσαμε το αλκοόλ και δημιουργήσαμε την eζα Alcohol Free. Την πιο ελαφριά εκδοχή της αυθεντικής γεύσης eζα. Μια γεύση που δοκιμάσατε, ξαναδοκιμάσατε και απολαύσατε πραγματικά. Δεν είναι τυχαίο που ψηφίσατε την eζα Alcohol Free και την αναδείξατε ως Προϊόν της χρονιάς.

eζα Alcohol Free. Η μπίρα χωρίς αλκοόλ όπως πρέπει να είναι.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΖΥΘΟΠΟΙΑ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ

Απολαύστε υπεύθυνα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Πώς θα υπολογιστούν οι φόροι στα εισοδήματα του 2020

Μετά τις σημαντικές αλλαγές στις παραμέτρους καθορισμού

Μεινός, ευνοϊκότερους κανόνες θα υπολογιστούν οι φόροι που αναλογούν στα εισοδήματα του έτους 2020, τα οποία θα δηλωθούν φέτος στη Φορολογική Διοίκηση πάνω από 8,9 εκατ. φυσικά πρόσωπα. Ο λόγος είναι ότι με νόμους που ψηφίστηκαν τα έτη 2019 και 2020 επήλθαν σημαντικές αλλαγές στις παραμέτρους υπολογισμού των φόρων, όπως η μείωση των φορολογικών συντελεστών και η προσωρινή κατάργηση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης για τα εισοδήματα του 2020 που δεν προέρχονται από μισθούς ή συντάξεις.

Με δεδομένη και τη σημαντική μείωση την οποία έχουν υποστεί τα φορολογητέα εισοδήματα των περισσότερων φυσικών προσώπων, εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων που εφαρμόστηκαν από τον Μάρτιο έως τον Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους για την αντιμετώπιση του κορονοϊού, οι φορολογούμενοι φέτος, στη συντριπτική τους πλειονότητα, είτε δεν θα πληρώσουν καθόλου φόρο είτε θα καταστούν δικαιούχοι εισπραχής επιστροφών φόρου, είτε θα κληθούν να πληρώσουν ποσά φόρων σημαντικά μειωμένα σε σύγκριση με αυτά που εκλήθησαν να καταβάλουν πέρυσι. Κατά την εκκαθάριση των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος που θα υποβάλουν, εντός του δευτέρου τριμήνου του τρέχοντος έτους, τα φυσικά πρόσωπα, για να δηλώσουν τα εισοδήματα του έτους 2020, θα ισχύσουν οι εξής βασικοί κανόνες υπολογισμού των φόρων:

1. Εφαρμογή φορολογικής κλίμακας με συντελεστές 9% - 44% για τα εισοδήματα από μισθούς, συντάξεις, ατομικές επιχειρήσεις και αγροτικές δραστηριότητες. Τα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις και τα εισοδήματα από ατομικά ασκηθείσες επιχειρηματικές δραστηριότητες θα φορολογηθούν με ενιαία κλίμακα, αφού προηγουμένως αθροιστούν.

Στην κλίμακα αυτή ο κατώτατος συντελεστής φόρου ανέρχεται πλέον στο 9%, από 22% που ήταν μέχρι πέρυσι, και επιβάλλεται μέχρι το επίπεδο ετησίου εισοδήματος των 10.000 ευρώ. Πάνω από το επίπεδο ετησίου εισοδήματος των 10.000 ευρώ και μέχρι τα 20.000 ευρώ εξακολουθεί να επιβάλλεται συντελεστής φόρου 22%, πάνω από τα 20.000 και μέχρι τα 30.000 ευρώ επιβάλλεται πλέον συντελεστής φόρου μειωμένος από το 29% στο 28%, ενώ πάνω από τα 30.000 και μέχρι τα 40.000 ευρώ εφαρμόζεται συντελεστής φόρου μειωμένος από 37% σε 36%. Για το τμήμα του ετησίου εισοδήματος άνω των 40.000 ευρώ ο συντελεστής φόρου μειώθηκε από το 45% στο 44%. Η ίδια κλίμακα που περιγράψαμε παραπάνω θα εφαρμοστεί και για τον υπολογισμό του φόρου στα εισοδήματα από αγροτικές δραστηριότητες. Η φορολόγηση όμως των αγροτικών εισοδημάτων με την κλίμακα αυτή θα γίνεται αυτοτελώς.

2. Έκπτωση φόρου εισοδήματος έως 777-1.340 ευρώ για μισθωτούς, συνταξιούχους και κατ' επάγγελμα αγρότες που δεν έχουν προστατευόμενα τέκνα ή έχουν ένα έως τέσσερα προστατευόμενα τέκνα: Ειδικά για τα ετήσια εισοδήματα μέχρι 12.000 ευρώ από μισθούς και συντάξεις, καθώς επίσης και για τα ετήσια εισοδήματα μέχρι 12.000 ευρώ από αγροτικές δραστηριότητες που αποκτούν οι κατ' επάγγελμα αγρότες προβλέπεται πλέον έκπτωση φόρου:

- * 777 ευρώ, εάν δεν υπάρχουν προστατευόμενα τέκνα.
- * 810 ευρώ, εάν υφίσταται ένα προστατευόμενο τέκνο.
- * 900 ευρώ, εάν υπάρχουν δύο προστατευόμενα τέκνα.
- * 1.120 ευρώ, εάν υφίστανται τρία προστατευόμενα τέκνα.
- * 1.340 ευρώ, εάν υφίστανται τέσσερα προστατευόμενα τέκνα.
- * επιπλέον 220 ευρώ για κάθε προστατευόμενο τέκνο από το πέμπτο και πάνω.

Το ισχύον κατά περίπτωση ποσό έκπτωσης φόρου αφαιρείται από τον φόρο, ο οποίος προκύπτει από την εφαρμογή του συντελεστή φόρου 9% στα πρώτα 10.000 ευρώ του ετησίου εισοδήματος και του συντελεστή 22% στο τμήμα του εισοδήματος πάνω από τα 10.000 ευρώ και μέχρι τα 12.000 ευρώ, αν το ετήσιο εισόδημα κινείται μεταξύ των δύο αυτών επιπέδων.

Σε κάθε περίπτωση κατά την οποία ο φόρος που αναλογεί με βάση τα όσα αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο είναι μικρότερος από την ισχύουσα έκπτωση φόρου,

το ποσό της έκπτωσης αυτής περιορίζεται ακριβώς στο ύψος του αναλογούντος φόρου και τον μηδενίζει.

Για όσους από τους μισθωτούς, τους συνταξιούχους και τους κατ' επάγγελμα αγρότες έχουν ετήσιο εισόδημα άνω των 12.000 ευρώ, η ισχύουσα κατά περίπτωση έκπτωση φόρου, όπως προκύπτει σύμφωνα με τα παραπάνω περιγραφέντα, μειώνεται κατά το 2% του πέραν των 12.000 ευρώ τμήματος του ετησίου εισοδήματος.

Εισοδήματα από ακίνητα

3. Εφαρμογή αυτοτελούς κλίμακας φορολογίας για τα εισοδήματα από ακίνητα, με συντελεστές από 15% έως 45%: Προβλέπεται αυτοτελής φορολόγηση των εισοδημάτων από την εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας με κλίμακα στην οποία ισχύουν συντελεστές φόρου:

- α) 15% μέχρι το επίπεδο ετησίου εισοδήματος 12.000 ευρώ.
- β) 35% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος από τα 12.001 έως τα 35.000 ευρώ.
- γ) 45% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος πάνω από τα 35.000 ευρώ.

4. Επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης κλιμακωτά, με συντελεστές από 2,2% έως 10%, σε ετήσια εισοδήματα άνω των 12.000 ευρώ τα οποία προήλθαν ΜΟΝΟ από μισθούς ή και συντάξεις: Στους έχοντες ετήσια εισοδήματα άνω των 12.000 ευρώ (δηλωθέντα φορολογούμενα και φοροαπαλλασσόμενα αθροιστικά από όλες τις πηγές) προερχόμενα μόνο από μισθούς ή και συντάξεις θα επιβάλλεται και φέτος, κατά την εκκαθάριση των φορολογικών δηλώσεων, ειδική εισφορά αλληλεγγύης υπολογιζόμενη κλιμακωτά, ως εξής:

- * 2,2% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος από τα 12.001 έως τα 20.000 ευρώ,
- * 5% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος από 20.001 ως 30.000 ευρώ,
- * 6,5% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος από 30.001 ως 40.000 ευρώ,
- * 7,5% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος από 40.001 ως και 65.000 ευρώ,
- * 9% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος από 65.001 ως και 220.000 ευρώ και
- * 10% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος πάνω από τα 220.000 ευρώ.

Τα εισοδήματα του 2020 από όλες τις άλλες πηγές, δηλαδή από επιχειρηματικές και αγροτικές δραστηριότητες, από ακίνητα, από μερίσματα, από τόκους, από υπεραξίες μετοχών και άλλων χρηματοοικονομικών προϊόντων κ.λπ. εξαιρούνται από την επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης.

5. Επιβολή προκαταβολής φόρου εισοδήματος έναντι του επόμενου έτους με συντελεστή 100% επί του κύριου φόρου εισοδήματος, σε όσους δηλώνουν εισοδήματα από επιχειρηματικές ή και αγροτικές δραστηριότητες. Η προκαταβολή επιβάλλεται επί του φόρου εισοδήματος που αναλογεί σε εισοδήματα από επιχειρηματικές ή και αγροτικές δραστηριότητες. Αν συνυπάρχουν και εισοδήματα από μισθούς ή συντάξεις συμπληφίζεται με τους παρακρατηθέντες φόρους επί των εισοδημάτων αυτών και, αναλόγως, μειώνεται ή μηδενίζεται.

6. Επιβολή τέλους επιτηδεύματος από 400 έως 650 ευ-

ρώ σε κάθε φορολογούμενο που έχει ασκήσει επιχειρηματική ή αγροτική δραστηριότητα: Οι φορολογούμενοι που άσκησαν ατομικά επιχειρηματικές δραστηριότητες το 2020 οφείλουν να πληρώσουν φέτος το ετήσιο τέλος επιτηδεύματος το οποίο ανέρχεται σε 650 ευρώ και σε επιπλέον 600 ευρώ, για κάθε υποκατάστημα. Ειδικά για τους εργαζόμενους με «μπλοκάκια», δηλαδή τα φυσικά πρόσωπα που το εισόδημά τους προέρχεται από ατομική επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ή ελεύθεριο επάγγελμα και έχουν έγγραφη σύμβαση με μέχρι 3 φυσικά ή και νομικά πρόσωπα, ή το 75% των ακαθάριστων εσόδων τους προέρχεται από 1 φυσικό ή νομικό πρόσωπο, τα ποσά του τέλους επιτηδεύματος ανέρχονται σε 400 ευρώ ετησίως, εφόσον η έδρα βρίσκεται σε τουριστικό τόπο ή σε πόλεις-χωριά με πληθυσμό έως 200.000 κατοίκους, και σε 500 ευρώ ετησίως εφόσον η έδρα βρίσκεται σε πόλη με πληθυσμό πάνω από 200.000 κατοίκους. Η περιοχή του Νομού Αττικής λογίζεται ως μια πόλη, καθώς και το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης.

Σε περίπτωση διακοπής της δραστηριότητας μέσα στη χρήση του 2020, το τέλος επιτηδεύματος θα περιορίζεται ανάλογα με τους μήνες λειτουργίας της επιχείρησης ή της άσκησης του επαγγέλματος μέσα στο 2020. Χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 15 ημερών θα λογίζεται ως μήνας. Εξαιρούνται από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος:

α) τα πρόσωπα που παρουσιάζουν αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του 80%.

β) όσοι ασκούν τη δραστηριότητά τους σε χωριά με πληθυσμό έως 500 κατοίκους και σε νησιά κάτω από 3.100 κατοίκους, εκτός αν πρόκειται για τουριστικούς τόπους.

γ) οι φορολογούμενοι για τους οποίους δεν έχουν παρέλθει 5 έτη από την πρώτη έναρξη εργασιών, καθώς και εκείνοι για τους οποίους υπολείπονται λιγότερα από 3 έτη μέχρι το 65ο έτος της ηλικίας.

δ) Οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλεγγύης Οικονομίας με τη μορφή Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης ή Συνεταιρισμού Εργαζομένων.

ε) Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που βρίσκονται σε κατάσταση αδράνειας, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.

στ) Οι αγρότες, οι οποίοι είναι μέλη αγροτικών συνεταιρισμών που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 του ν. 4384/2016.

ζ) Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι σχολικοί συνεταιρισμοί του άρθρου 46 του ν. 1566/1985.

Έκπτωση φόρων

7. Επιβολή φόρου πολυτελούς διαβίωσης. Σε όσους φορολογούμενους κατείχαν κατά τη διάρκεια του 2020 αυτοκίνητα Ι.Χ. με κινητήρες άνω των 1.928 κυβικών εκατοστών τα οποία κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το 2011 και μετά, σκάφη αναψυχής μήκους άνω των 5 μέτρων, πισίνες και αεροσκάφη θα επιβληθεί και ο φόρος πολυτελούς διαβίωσης. Για όσους κατείχαν το 2020 επιβατικά αυτοκίνητα Ι.Χ. από 1.929 έως 2.500 κ.εκ. ο φόρος πολυτελούς διαβίωσης υπολογίζεται με συντελεστή 5% επί του τεκμηρίου διαβίωσης κάθε αυτοκινήτου. Για όσους κατείχαν το 2020 επιβατικά αυτοκίνητα Ι.Χ. άνω των 2.500 κ.εκ., πισίνες, σκάφη αναψυχής και αεροσκάφη ο φόρος πολυτελούς διαβίωσης θα υπολογιστεί με συντελεστή 13% επί του ισχύοντος κατά περίπτωση τεκμηρίου διαβίωσης.

8. Έκπτωση παρακρατηθέντων και προκαταβληθέντων φόρων. Από τον φόρο που αναλογεί στο σύνολο των εισοδημάτων του φορολογούμενου από όλες τις βασικές πηγές (από μισθούς, συντάξεις, επιχειρηματικές δραστηριότητες, αγροτικές δραστηριότητες, ακίνητα, κινητές αξίες κ.λπ.) αφαιρούνται οι φόροι που παρακρατήθηκαν το 2020 (από εισπραττόμενα ποσά μισθών ή συντάξεων, από αμοιβές για παροχή υπηρεσιών κ.λπ.) καθώς και οι φόροι που προκαταβλήθηκαν εντός του 2020. Επιπλέον, από το συνολικό ποσό της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης που αναλογεί στο συνολικό εισόδημα από μισθούς ή συντάξεις θα αφαιρεθεί το άθροισμα των ποσών της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης που παρακρατείτο κάθε μήνα του 2020 από τους μισθούς ή τις συντάξεις του έτους αυτού.

FREE
0.0% ALCOHOL

FREE
LEMON
0.0% ALCOHOL

ΤΡΕΧΟΥΜΕ ΜΑΖΙ.

FREE ΑΠΟ ΕΠΙΛΟΓΗ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Επιχορηγήσεις για δημιουργία ή αναβάθμιση e-shop σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Στα 80 εκατ. ευρώ ο αρχικός προϋπολογισμός

Την επιχορήγηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με ποσό έως 5.000 ευρώ για τη δημιουργία ή την αναβάθμιση ηλεκτρονικού καταστήματος (e-shop) προβλέπει το πρόγραμμα του ΕΣΠΑ με την επωνυμία «e-Πιανικό».

Στόχος του προγράμματος είναι η στήριξη της λειτουργίας των επιχειρήσεων κατά τη διάρκεια της πανδημίας Covid-19, να ενισχυθεί ο βαθμός ενσωμάτωσης της ψηφιακής τεχνολογίας και του ψηφιακού μετασχηματισμού αυτών, να αποφευχθεί ο συνωστισμός στους εσωτερικούς χώρους και να διασφαλιστεί η συνέχεια της οικονομικής δραστηριότητάς τους.

Ο προϋπολογισμός του προγράμματος (δημόσια δαπάνη) ανέρχεται στα 80 εκατ. ευρώ και με βεβαιότητα θα επιχορηγηθούν τουλάχιστον 16.000 επιχειρήσεις. Αν, πάντως, υπάρξει μεγάλη ζήτηση από τις επιχειρήσεις (κάτι που θεωρείται σχεδόν βέβαιο), υπάρχει η πρόθεση για αύξηση του προϋπολογισμού.

Στη δράση μπορούν να υποβάλουν πρόταση μεσαίες, μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον κλάδο του λιανεμπορίου, διατηρούν φυσικό κατάστημα και η λειτουργία τους έχει ανασταθεί για τουλάχιστον μία ημέρα στο διάστημα από τις 18 Μαρτίου 2020 και εφεξής σύμφωνα με τις Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις περί Εκτάκτων μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορονοϊού στο σύνολο της επικράτειας όπως αντικαθίστανται, τροποποιούνται και ισχύουν.

Για την υλοποίηση του προγράμματος, οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε υφιστάμενες, εφόσον έχουν συσταθεί έως και την 30ή Σεπτεμβρίου 2019, και σε νεοσύστατες, εφόσον έχουν συσταθεί από την 1η Οκτωβρίου 2019 και εντεύθεν μέχρι τις 7 Νοεμβρίου 2020. Επισημαίνεται ότι οι επιλέξιμες επιχειρήσεις θα καθορισθούν επακριβώς στην αναλυτική πρόσκληση της δράσης.

Προϋποθέσεις συμμετοχής

Οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής, όσον αφορά τις επιχειρήσεις που σκοπεύουν να υποβάλουν επενδυτική πρόταση, είναι οι ακόλουθες:

* Να έχουν κύρια δραστηριότητα το λιανεμπόριο (ΚΑΔ 47 και αναλυτικοί αυτού με την εξαίρεση του τομέα της αλιείας και της εμπορίας καπνού και προϊόντων καπνού). Σημειώνεται ότι για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις η ημερομηνία απόκτησης του κύριου ΚΑΔ πρέπει να είναι έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2019. Για τις νεοσύστατες, η ημερομηνία απόκτησης του κύριου ΚΑΔ πρέπει να είναι από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως την 7η Νοεμβρίου 2020.

* Να διατηρούν φυσικό κατάστημα λιανικής πώλησης ειδών, δηλαδή εμπορικό χώρο στον οποίο υποδέχονται και εξυπηρετούν πελάτες.

* Να έχει ανασταθεί η λειτουργία τους για τουλάχιστον μία ημέρα στο διάστημα από τις 18 Μαρτίου 2020 και εφεξής.

* Να έχουν ολοκληρώσει (υλοποίηση, τιμολόγηση, εξόφληση και λογιστικοποίηση των σχετικών δαπανών) την περίοδο από 18 Μαρτίου 2020 έως και πριν από την υποβολή της αίτησης τη δημιουργία ή την αναβάθμιση ηλεκτρονικού καταστήματος, το οποίο θα πληροί τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) θα λειτουργεί σε δύο γλώσσες, καθώς και σε περιβάλλον κινητών συσκευών - mobile responsive,

β) θα συνοδεύεται από λογισμικά παραγγελιοληψίας, αποθήκης και ηλεκτρονικών πληρωμών.

γ) θα διασφαλίζει την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) στο σύνολο των προσφερόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

* Να υποβάλουν μία επενδυτική πρόταση ανά ΑΦΜ.

* Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που έχει λάβει στο παρελθόν η επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη δράση, να μην υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ μέσα σε μία τριετία (τρέχον οικονομικό έτος και τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη) πριν από την ημερομηνία ένταξης της πρότασης.

* Να πληρούν τις προϋποθέσεις εφαρμογής του Κανονισμού 1407/2013.

Ποιες μμε εξαιρούνται

Από το πρόγραμμα εξαιρούνται:

* Οι επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατοπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανομής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνολογία για τη χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης κ.λπ.),

* οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας,

* οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εμπορία καπνού και προϊόντων καπνού.

Όπως προαναφέρθηκε, το πρόγραμμα χρηματοδοτείται με συνολικό ποσό 80 εκατ. ευρώ (δημόσια δαπάνη) για όλη την ελληνική επικράτεια. Σε περίπτωση που τα αιτήματα όσων επιχειρήσεων πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας υπερβαίνουν τη διαθέσιμη δημόσια δαπάνη, το ποσό θα αυξηθεί μέχρι την κάλυψη του συνόλου των αιτημάτων. Η δημόσια δαπάνη του προγράμματος συγχρηματοδοτείται από το Ελληνικό Δημόσιο και την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ). Η επιμέρους κατηγοριοποίηση της διαθέσιμης δημόσιας δαπάνης μεταξύ υφιστάμενων και νεοσύστατων επιχειρήσεων θα καθορισθεί στην αναλυτική πρόσκληση της δράσης.

Επιλέξιμες δαπάνες

Σε κάθε επιχείρηση (διακριτός ΑΦΜ) θα αποδίδεται συνολική επιχορήγηση έως του ποσού των 5.000 ευρώ για την απόκτηση εξοπλισμού πληροφορικής και την υλοποίηση άυλων ενεργειών (λογισμικό/υπηρεσίες) με σκοπό την ανάπτυξη/αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος. Οι επιλέξιμες δαπάνες της δράσης έχουν ως ακολούθως:

1. Εξυπηρετητές/διακομιστές (server) για τη φιλοξενία εφαρμογών - λογισμικού απαιτούμενου για τη δημι-

ουργία/αναβάθμιση και τη λειτουργία ηλεκτρονικού καταστήματος, με τα συνοδευτικά στοιχεία του (πληκτρολόγια, οθόνες κ.λπ.) και το απαιτούμενο λειτουργικό σύστημα. Επιτρέπεται και η απόκτηση με τη μορφή του Infrastructure as a Service (IAAS).

2. Ηλεκτρονικοί υπολογιστές (desktop/laptop).

3. Άλλος τεχνολογικός εξοπλισμός σχετικός με τη δημιουργία/αναβάθμιση και τη λειτουργία ηλεκτρονικού καταστήματος (π.χ. εξοπλισμός δικτύου, barcode readers, εκτυπωτές κ.λπ.).

4. Υπηρεσίες σχεδιασμού, ανάπτυξης/αναβάθμισης και διαχείρισης ηλεκτρονικού καταστήματος e-shop (θα λειτουργεί σε δύο γλώσσες, καθώς και σε περιβάλλον κινητών συσκευών - mobile responsive ή dedicated mobile version και θα συνοδεύεται από τα εξής λογισμικά: παραγγελιοληψίας, αποθήκης και ηλεκτρονικών πληρωμών), φιλοξενίας (hosting, collocation, κτλ.).

5. Ανάπτυξη ή/και πιστοποίηση ψηφιακής πολιτικής ασφάλειας.

Διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση αναβάθμισης υφιστάμενου ηλεκτρονικού καταστήματος δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες προμήθειας εξοπλισμού.

Ως έναρξη επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η 18η Μαρτίου 2020. Συνεπώς, το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών θα πρέπει να έχει εκκινηθεί ως φυσικό και οικονομικό αντικείμενο από την ημέρα αυτή και μετά.

Υποβολή αιτήσεων

Για τη χρηματοδότηση από τη συγκεκριμένη δράση απαιτείται η υποβολή αίτησης χρηματοδότησης σε ηλεκτρονική πλατφόρμα που θα ανακοινωθεί με τη δημοσίευση της αναλυτικής πρόσκλησης της δράσης, στην οποία θα επισυνάπτονται, μεταξύ άλλων, τα παρακάτω:

* Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr.

* Παραστατικά προμήθειας εξοπλισμού και υπηρεσιών για τη δημιουργία ή την αναβάθμιση του ηλεκτρονικού καταστήματος της επιχείρησης.

* Αποδεικτικά στοιχεία της δημιουργίας/αναβάθμισης του ηλεκτρονικού καταστήματος (π.χ. ηλεκτρονική διεύθυνση).

* Φωτογραφίες του φυσικού καταστήματος με εμφανή τα στοιχεία ταυτοποίησης και χωροθέτησης αυτού.

Βασικό κριτήριο η μείωση του τζίρου

Η αξιολόγηση και η έγκριση της επιχορήγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης θα είναι άμεση. Ως βασικό κριτήριο αξιολόγησης των υφιστάμενων επιχειρήσεων ορίζεται η μείωση του κύκλου εργασιών κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2020 σε σχέση με τον αντίστοιχο κύκλο εργασιών στο τέταρτο τρίμηνο του 2019. Η μείωση πρέπει να είναι σε ποσοστό μεγαλύτερη ή ίση του 20%. Το κριτήριο δεν θα εφαρμοστεί στις νεοσύστατες επιχειρήσεις. Οι επιλέξιμες επιχειρήσεις ελέγχονται ως προς την πληρότητα των υποβληθέντων δικαιολογητικών και τις προϋποθέσεις συμμετοχής και εντάσσονται στη δράση. Στη συνέχεια καταβάλλεται σε αυτές ποσό επιχορήγησης, σύμφωνα με τα παραστατικά τιμολόγησης και εξόφλησης δαπανών που υποβλήθηκαν, με ανώτατο όριο τα 5.000 ευρώ. Τέλος, διενεργείται πλήρης διοικητικός έλεγχος ορθότητας και υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου κάθε αίτησης για την οποία έχει καταβληθεί ποσό επιχορήγησης.

Φυσικό Μεταλλικό Νερό
Βίκος®
Ζαγοραχίρια

 Vikos

 VikosOfficial

www.water.gr

Βίκος®

Φυσικά Μεταλλικά Αναψυκτικά

Τα μόνα με
Φυσικό Μεταλλικό Νερό.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Αυξημένη η φετινή σοδειά επιτραπέζιας ελιάς

Σημαντικό ήταν το πρόβλημα που είχαν να αντιμετωπίσουν οι παραγωγοί από την έλλειψη εργατών γης, πριν ακόμη αρχίσει το μάζεμα της ελιάς.

Τους 140.000 τόνους υπολογίζεται ότι θα φτάσει η φετινή σοδειά της επιτραπέζιας ελιάς, σύμφωνα με εκτιμήσεις του προέδρου της Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Επιτραπέζιας Ελιάς (ΔΟΕΠΕΛ), Γιώργου Ντούτσια.

Όπως είπε ο κ. Ντούτσιας στο Αθηναϊκό - Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων «πρόκειται για μια αύξηση στη σοδειά σε σχέση με την περασμένη χρονιά». Χρονιά όμως, που πως επισήμανε «ένα μεγάλο μέρος της ποικιλίας από τη Χαλκιδική, που είναι κυρίως η πράσινη ελιά, είχε χτυπηθεί από το χαλάζι με αποτέλεσμα να καταστραφεί ένα μεγάλο μέρος της εκεί παραγωγής».

Η ποιότητα της φετινής σοδειάς είναι ιδιαίτερα καλή ενώ οι τιμές, αυτή τη στιγμή, στην πράσινη ελιά Χαλκιδικής κυμαίνονται μεταξύ 70 και 80 λεπτά το κιλό, ενώ ο μέσος όρος παραγωγής «παίζει» από 60 έως 80 λεπτά το κιλό. Κάτι που σύμφωνα με τον κ. Ντούτσια εξαρτάται «κυρίως από το μέγεθος του καρπού».

«Είχαμε πρόβλημα με τους εργάτες γης»

Σημαντικό ήταν το πρόβλημα που είχαν να αντιμετωπίσουν οι παραγωγοί από την έλλειψη εργατών γης, πριν ακόμη αρχίσει το μάζεμα της ελιάς. «Τα πράγματα ήταν απογοητευτικά και ο κόσμος είχε άγχος και αγωνία εάν θα μπορέσει να μαζέψει τις ελιές» δήλωσε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο πρόεδρος Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Επιτραπέζιας Ελιάς και πρόσθεσε ότι «όταν τελικά ξεκίνησε η κανονική σοδειά υπήρχαν εργατικά χέρια στη Χαλκιδική αλλιά και σε άλλες περιοχές της χώρας».

Η έλλειψη εργατών γης είναι ένα πρόβλημα το οποίο αρχικά έγινε εμφανές λόγω της πανδημίας του κορονοϊού, καθώς δεν επιτρέπονταν μετακινήσεις εργατών από άλλες χώρες προς την Ελλάδα. «Η πανδημία του κορονοϊού είχε επιπτώσεις στις "εισαγωγές" εργατών γης από τρίτες χώρες, κυρίως από την Αλβανία και τη Βόρεια Μακεδονία» είπε.

Όμως, η πανδημία του κορονοϊού δεν ήταν ο μοναδικός λόγος καθώς ο κ. Ντούτσιας ανέφερε ότι «πολλοί εργάτες, κυρίως όσοι προέρχονται από κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης "κοιτάζουν" για άλλες χώρες όπου μπορούν να βρουν καλύτερα μεροκάματα».

«Παλιά ερχόντουσαν όλοι να εργαστούν στην Ελλάδα, κάτι το οποίο πλέον έχει αλλιάξει» είπε και συνέχισε ότι «εργάτες από τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και γενικά από

τις χώρες που πλέον έχουν εύκολη πρόσβαση στην αγορά εργασίας διαλέγουν να πάνε εκεί που πληρώνονται καλύτερα».

«Πτώση στις εξαγωγές λόγω του κορονοϊού»

Η πανδημία από το νέο κορονοϊό που έχει πλήξει τον πλανήτη τον τελευταίο χρόνο δεν θα μπορούσε να έχει αφήσει ανεπηρέαστες τις εξαγωγές των ελληνικών επιτραπέζιων ελιών. Μεγαλύτερη μείωση στις εξαγωγές, σύμφωνα με τον πρόεδρο της ΔΟΕΠΕΛ παρατηρήθηκε κυρίως στις ελιές Καθαμών που ανέρχεται στο «60% - 70%».

Η πτώση αυτή όπως επισήμανε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ οφείλεται στο γεγονός πως «οι ελιές Καθαμών απευθύνονται κυρίως στην αγορά του HORECA. Δεν έχει ανοίξει η αγορά λόγω του κορονοϊού, έχει κλείσει η μαζική εστίαση, τα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια κ.α.». Αντίθετα, υπήρξε αύξηση στην κατανάλωση στο ράφι καθώς όπως τόνισε «υπήρξε αύξηση στη ζήτηση, όχι τόσο στην Καθαμών αλλιά στις πράσινες ελιές». Ωστόσο, ο κ. Ντούτσιας εμφανίζεται αισιόδοξος για την επόμενη χρονιά, εφόσον βελτιωθεί η κατάσταση με την πανδημία του κορονοϊού χάρη στα νέα εμβόλια. «Εάν η κατάσταση με τον κορονοϊό σταματήσει βλέπουμε το μέλλον αισιόδοξα» είπε χαρακτηριστικά και πρόσθεσε: «Εάν μέχρι τον Ιούνιο έχει σταθεροποιηθεί η κατάσταση με τα εμβόλια κλπ, η σοδειά του 2021-2022 θα είναι μια σοδειά που θα ομαλοποιεί σιγά-σιγά την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί».

ΑΚΙΝΗΤΑ

Μέσα του 2021 οι νέες αντικειμενικές αξίες

Από το β' εξάμηνο η αναπροσαρμογή των τιμών

Ολοκληρωμένο φάκελο με τις επικαιροποιημένες τιμές ακινήτων σε όλη τη χώρα έχει στα χέρια του πλέον το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης, που υπό τη σκιά των επιπτώσεων της πανδημίας στην κτηματογορά σχεδιάζει την αναπροσαρμογή των αντικειμενικών αξιών. Παρά τις καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν το 2020 λόγω Covid-19, οι υπηρεσίες του υπουργείου Οικονομικών έχουν ήδη συγκεντρώσει όλα τα δεδομένα από τους αρμόδιους εκτιμητές που οδηγούν στον καθορισμό των νέων τιμών ζώνης αλλιά και στις παρεμβάσεις - μειώσεις στον ΕΝΦΙΑ.

Στόχος του οικονομικού επιτελείου, με βάση και τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί έναντι της Κομισιόν, είναι η όλη διαδικασία αναπροσαρμογής να έχει ολοκληρωθεί έως τα μέσα του 2021, προκειμένου από τις αρχές του δεύτερου εξαμήνου, εκτός απρόοπτου από τον Ιούλιο, να τεθούν σε ισχύ οι νέες αντικειμενικές σε όλη τη χώρα.

Επισημαίνεται ότι οι εισηγήσεις των αρμόδιων εκτιμητών για τις νέες τιμές είχαν παραδοθεί στο μεγαλύτερο μέρος τους στις 5 Οκτωβρίου 2020, ενώ στις αρχές του τρέχοντος μηνός παραδόθηκαν και οι προτάσεις τους για τις αλλαγές στις τιμές εκκίνησης και τις αξίες των οικοπέδων σε Λήμνο και Θεσσαλονίκη.

Περαιτέρω μείωση ΕΝΦΙΑ

Με το άνοιγμα του φακέλου των νέων αντικειμενικών αξιών η κυβέρνηση βάζει στο τραπέζι και τη μείωση του ΕΝΦΙΑ μεσοσταθμικά κατά 8% για το 2021, υπό την υπόθεση πάντα ότι θα υπάρχουν τα δημοσιονομικά περιθώρια. Αυτό ουσιαστικά σημαίνει ότι σε κάποιες περιπτώσεις οι μειώσεις θα φθάσουν στο 20%, σε άλλες από 10% έως 12% και σε άλλες από 5% έως 8%. Στις περιοχές όπου θα καταγραφούν μεγάλες αυξήσεις στις τιμές ζώνης, ο ΕΝΦΙΑ του 2021 θα μειωθεί ελάχιστα. Αντίθετα, σε περιοχές όπου οι αντικειμενικές αξίες είναι υψηλότερες από τις εμπορικές, η έκπτωση θα φθάσει το 10%-12%.

Επισημαίνεται, πάντως, ότι το έδαφος για τις παρεμβάσεις της κυβέρνησης που θα αφορούν αλλαγές στην

κλίμακα και στους συντελεστές του συγκεκριμένου φόρου έχει στρώσει και η έκθεση της Επιτροπής Πισσαρίδη, αφού το πόρισμά της προτείνει την κατάργηση του συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ, ο οποίος επιβάλλεται στους έχοντες ακίνητα αξίας άνω των 250.000 ευρώ.

Η νέα, εξάλλη, μείωση του ΕΝΦΙΑ θα έχει στόχο να σβήσει τις φορολογικές επιβαρύνσεις που θα προκύψουν από το άλμα που θα κάνουν οι αντικειμενικές αξίες ακινήτων σε πολλές περιοχές της χώρας, όπου η ψαλίδα μεταξύ των αντικειμενικών και των εμπορικών τιμών παραμένει μεγάλη. Για τον λόγο αυτόν, μάλιστα, βρίσκεται στο τελικό στάδιο επεξεργασίας και ο σχεδιασμός που προβλέπει την επέκταση του αντικειμενικού συστήματος σε περίπου 2.900 περιοχές που σήμερα υποφορολογούνται. Από την ένταξη αυτών των περιοχών στο αντικειμενικό σύστημα θα προκύψει δημοσιονομικός χώρος ο οποίος θα διατεθεί για τη χρηματοδότηση της νέας μείωσης του ΕΝΦΙΑ που θα γίνει το 2021.

Η νέα μείωση του ΕΝΦΙΑ θα είναι μεσοσταθμικά της τάξης του 8% προκειμένου να εκπληρωθεί η προεκλογική δέσμευση της Νέας Δημοκρατίας για συνολική μείωση του φόρου κατά 30%, αφού έχει προηγηθεί η μείωση κατά 22% το 2019.

Αλλαγές και σε 20 φόρους

Η υιοθέτηση των νέων αντικειμενικών αξιών θα φέρει αλλαγές και στον προσδιορισμό 20 φόρων και τελών που επιβαρύνουν την ακίνητη περιουσία και συγκεκριμένα:

1. Ελάχιστο τεκμαρτό εισόδημα από εκμίσθωση / δωρεάν παραχώρηση χρήσης ακινήτου: 3% επί αντικειμενικής αξίας.
2. Τεκμαρτό εισόδημα ιδιοχρησιμοποίησης επαγγελματικής στέγης.
3. Αντικειμενική δαπάνη (τεκμήριο) διαβίωσης.
4. ΕΝΦΙΑ.
5. Συμπληρωματικός φόρος επί συνόλου περιουσίας - αφορολόγητο ποσό 200.000 ευρώ. Φυσικά πρόσωπα: 1%-1%. Νομικά πρόσωπα: 2,5%-5%.

6. Δημοτικό τέλος ακίνητης περιουσίας (κτίσματα και οικόπεδα): 0,25%-0,35%.

7. Φόρος ακίνητης περιουσίας υπεράκτιων εταιρειών: 15%.

8. ΦΠΑ στην αγορά νεόδμητων κτισμάτων και στην αντιπαροχή (επί της αξίας των κτισμάτων): 24%.

9. Φόρος μεταβίβασης/χρησιμοποίησης ακινήτων: 3%.

10. Επί του φόρου μεταβίβασης ακινήτων: α) δημοτικός φόρος 3% επί του ΦΜΑ, β) φόρος υπέρ Νομαρχιακών Ταμείων Οδοποιίας: 7% επί του ΦΜΑ.

11. Φόρος ανταλλαγής (συνένωσης οικοπέδων): 1,5%.

12. Φόρος διανομής ακινήτων: 0,75%.

13. Δημοτικός φόρος μεταβίβασης ακινήτων: 3% επί ΦΜΑ.

14. Αναλογικό τέλος μεταγραφής μεταβιβαστικών συμβολαίων.

15. Φόρος κληρονομιάς ή γονικής παροχής ακινήτων.

16. Φόρος δωρεάς ακινήτων.

17. Αναλογικό τέλος μεταγραφής δωρεών και γονικών παροχών.

18. Αναλογικό τέλος κτηματογράφησης προς το Ελληνικό Κτηματολόγιο.

19. Πολεοδομικά πρόστιμα κατασκευής ή διατήρησης αυθαιρέτων.

20. Εισφορές σε γη και χρήμα για ένταξη σε σχέδια πόλεων.

Οι μεγαλύτερες αυξήσεις

Εν αναμονή της επικείμενης αναπροσαρμογής των αντικειμενικών αξιών, οι μεγαλύτερες αυξήσεις αναμένονται για τους ιδιοκτήτες που έχουν ακίνητα σε περιοχές-φιλέτα, δηλαδή σε νησιά και τουριστικές περιοχές που θα ενταχθούν για πρώτη φορά στο αντικειμενικό σύστημα. Κυρίως, πρόκειται για φορολογουμένους που διαθέτουν ακίνητα μεγάλης αξίας που βρίσκονται σήμερα στη Μύκονο, τη Σαντορίνη, την Κέρκυρα, αλλιά και σε ακριβές περιοχές, ακόμα και στην Αττική, και οι οποίοι είναι σχεδόν αφορολόγητοι ή πληρώνουν χαμηλό ΕΝΦΙΑ.

ΣΤΗ ΚΑΒΑ

Κι όμως ο καφές μπορεί να είναι υγιεινός

Πολλά έχουν γραφτεί για την κατανάλωση καφέ, η αλήθεια όμως είναι πως η καφεΐνη συνδέεται με σημαντικά οφέλη στον οργανισμό μας, από έναν πιο γρήγορο μεταβολισμό ή την βελτιωμένη διάθεση έως και την ενισχυμένη δυνατότητα συγκέντρωσης.

Εκτός αυτών πολλά είναι τα ερευνητικά δεδομένα που υποστηρίζουν ότι η καθημερινή συνήθεια του καφέ, ενισχύει τον οργανισμό με αντιοξειδωτικά, μειώνοντας τον κίνδυνο πολλών παθήσεων από διαβήτη τύπου 2 και νόσο του Πάρκινσον έως και καρκίνο του παχέος εντέρου και του μαστού.

Πώς θα κάνετε τον καφέ σας πιο υγιεινό;

Για να μεγιστοποιήσετε τα οφέλη από το αγαπημένο σας φλιτζάνι καφέ, μπορείτε να δοκιμάσετε τα παρακάτω tips:

Πιείτε ένα ποτήρι νερό πριν τον καφέ

Η έρευνα έχει δείξει ότι αν και η καφεΐνη είναι διουρητικό (που σημαίνει ότι προκαλεί απώλεια υγρών), το σώμα σας μπορεί να προσαρμοστεί σε μια συνεπή πρόσληψη καφεΐνης, η οποία αναιρεί την αφυδατική δράση.

Ωστόσο, πολλοί άνθρωποι που ξεκινούν τη μέρα τους με καφέ, διαπιστώνουν ότι δεν πίνουν αρκετό νερό κατά την διάρκειά της.

Για να μην «πέσετε» κι εσείς σε αυτήν την παγίδα δοκιμάστε μόλις ξυπνήσετε ή πριν πιείτε το πρώτο φλιτζάνι καφέ, να πιείτε ένα ποτήρι νερό που θα σας ενυδατώσει και θα σας βοηθήσει να ξυπνήσετε πιο γρήγορα.

Κόψτε ένα κουταλάκι ζάχαρης

Η American Heart Association συνιστά ημερήσιο όριο έξι κουταλιών της σούπας ζάχαρης ανά ημέρα για τις γυναίκες, πράγμα που δεν αφήνει περιθώριο για πολύ...γλυκό καφέ.

Αντί να το ρίξετε από ένα μεγαλύτερο δοχείο, χρησιμοποιήστε πακέτα ή ένα κουτάλι μέτρησης για να παρακολουθείτε την πρόσληψη σας.

Και προσπαθήστε να χρησιμοποιήσετε μόνο ένα πακέτο ή ένα κουταλάκι του γλυκού. Στην περίπτωση που τον προτιμάτε με κρέμα, ίσως θα ήταν καλύτερο να αποφύγετε την επιπλέον ζάχαρη.

Προσθέστε κανέλα

Ένα από τα καλύτερα κόλπα για να μειώσετε την πρόσληψη ζάχαρης είναι να προσθέσετε «γλυκά» καρυκεύματα, όπως η κανέλα, το τζίντζερ, το μοσχοκάρυδο ή και το γαρίφαλο.

Εκτός από την ενίσχυση της γεύσης και του αρώματος, τα μπαχαρικά αυξάνουν σημαντικά την αντιοξειδωτική πρόσληψη.

Θα μπορούσατε επίσης να δοκιμάσετε ένα συνδυασμό καρυκευμάτων, όπως μπαχαρικά κολλοκύθας ή μηλόπιτας, ή να πασπαλίσετε με ακατέργαστη σκόνη κακάου, ένα άηλο πηλούσιο σε αντιοξειδωτικά πρόσθετο.

Τριπλό πλήγμα για το ελληνικό κρασί

Το κλείσιμο της εστίασης, η βουτιά του τουρισμού και των εξαγωγών

Μπορεί η εφεινή παραγωγή κρασιού να αναμένεται μειωμένη, η ποιότητά του, όμως, όπως εκτιμούν οι ειδικοί με βάση την ποιότητα των σταφυλιών που συγκομίστηκαν, θα είναι εξαιρετική, όπως ήταν και την προηγούμενη χρονιά. Όλα αυτά, εν μέσω πανδημίας και καραντίνας, η οποία δοκιμάζει (και) τον κόσμο του κρασιού.

Η πανδημία έχει οδηγήσει στο κλείσιμο της εστίασης, στη μείωση του τουρισμού και των εξαγωγών αλλιά από την άληη η καραντίνα, που μας έχει κλείσει στο σπίτι, ίσως περνά πιο ευχάριστα με ένα μπουκάλι κρασί. Αυτό αποδεικνύουν τα στοιχεία.

Η ελληνική αγορά κρασιού, όπως εξηγήει ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικού Οίνου κ. Γιώργος Σκούρας, χωρίζεται σε τρία μέρη. Το 1/3 πωλείται στην εστίαση, το 1/3 στο ράφι, δηλαδή σε κάβες, σουπερμάρκετ κ.λπ. και το τελευταίο 1/3 στον τουρισμό. Με «κουτσουρεμένη» σε δύο φάσεις τη λειτουργία της εστίασης αλλιά και τον μειωμένο τουρισμό, οι συνέπειες είναι φανερές, ακόμη κι αν κατά τη διάρκεια της καραντίνας αυξάνονται οι πωλήσεις από τα ράφια. Και δεν είναι μόνο αυτό.

«Επειδή κάθε κρασί, συνεπώς και το ελληνικό κρασί, δεν είναι ίδιας ταχύτητας, δεν είναι όλα τα οινοποιεία εκτεθειμένα στα σουπερμάρκετ. Υπήρξε, λοιπόν, πρόβλημα στα κρασιά πω-

λών μικρών ή και κάποιων μεσαίων οινοποιείων που πωλούνται μόνο ή κυρίως στην εστίαση. Τον Ιούνιο υπολογίζαμε μείωση από 30% έως 60% στις πωλήσεις.

Μετά, όμως, το 5μηνο εργασίας βοήθησε να γυρίσουμε την κατάσταση. Το ελληνικό κρασί έγραψε συνοδικά μείωση 10% στο δεκάμηνο, διόρθωσε δηλαδή την κατάσταση. Μιλώ πάντα για μέσους όρους, γιατί υπάρχουν βεβαίως και οινοποιεία που σημείωσαν μείωση στις πωλήσεις μέχρι και 30%. Στη συνέχεια, όμως, ήρθε και το νέο lockdown, που φαίνεται πολύ σοβαρό, γιατί έχει πλέον τελειώσει το "ρίπος" στις επιχειρήσεις. Φοβόμαστε τη μείωση της κατανάλωσης, την κακή ψυχοθωγία, και έχοντας μπροστά μας τους δυο πιο σημαντικούς μήνες για την αγορά είμαστε προβληματισμένοι».

Παρόμοια είναι η κατάσταση και στον τομέα των εξαγωγών ελληνικού κρασιού. Η κακή εικόνα της πρώτης φάσης της πανδημίας «διορθώθηκε», θα μπορούσε να πει κανείς, κατά κάποιον τρόπο, στο 5μηνο που ακολούθησε (και αυτό αφορά ιδιαιτέρως τις μονάδες που εξάγουν σε σουπερμάρκετ). Όμως, ξανά, με το δεύτερο κύμα της πανδημίας, οι εξαγωγές περιορίζονται και πάλι δραματικά – μην ξεχνάμε ότι το lockdown είναι παγκόσμια κατάσταση.

Κρασί ή μπύρα: Νέα έρευνα δείχνει ποιο είναι πιο υγιεινό για τον οργανισμό

Πρόσφατη έρευνα επιστημόνων του Πανεπιστημίου της Γλασκώβης δείχνει πως το κρασί είναι υγιεινότερο από την μπύρα ή άλλα αλκοολούχα ποτά.

Μάλιστα, σύμφωνα με την έρευνα, το κρασί μπορεί να μειώσει τον κίνδυνο πρόωρου θανάτου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης, οι άνθρωποι που συχνά καταναλώναν δυνατά αλκοολούχα ποτά είχαν 25% μεγαλύτερη πιθανότητα να πεθάνουν πρόωρα και 31% μεγαλύτερη πιθανότητα να χάσουν τη ζωή τους από σοβαρά καρδιαγγειακές επιπλοκές, από εκείνους που προτιμούν να πίνουν κρασί.

Επίσης, οι καταναλωτές άηλων αλκοολούχων ποτών έχουν 48% μεγαλύτερο κίνδυνο να αναπτύξουν κύρωση

του ήπατος.

Οι ερευνητές εξέτασαν την υγεία περισσότερων από 300 χιλ. Βρετανούς πολίτες και δημοσίευσαν τα ευρήματά τους στο επιστημονικό περιοδικό BMC Medicine.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι οι ερευνητές εξέτασαν την υγεία εκείνων που έπιναν κρασί με όσους προτιμούσαν άηλη αλκοολούχα και όχι με ανθρώπους που δεν έπιναν καθόλου αλκοόλη.

Έτσι, παρά το γεγονός ότι το κρασί είναι πιο υγιεινό από την μπύρα ή, π.χ., τη βότκα, το να μην πίνεις καθόλου είναι πιθανόν ακόμα πιο υγιεινό.

Εξάλλου, σύμφωνα με τα ευρήματα, όσοι έπιναν με γεμάτο στομάχι είχαν κατά 10% μειωμένο κίνδυνο πρόωρου θανάτου.

Ξηροί καρποί: Ο τρόπος για να "αντέξουν ακόμη" και έξι μήνες από την αγορά τους

Οι περισσότεροι είναι λάτρεις των ξηρών καρπών, που αποτελούν άηλωστε και ένα υγιεινό σνακ όταν καταναλώνονται με σύνεση. Επίσης, οι ξηροί καρποί είναι από τα τρόφιμα που μπορούν να διατηρηθούν για αρκετό καιρό.

Αρκεί, όμως, να τους αποθηκεύσετε σωστά. Δείτε, λοιπόν, τι πρέπει να κάνετε για να διατηρηθούν περισσότερο καιρό:

Αποθηκεύστε τους σε δοχείο που κλείνει αεροστεγώς. Με αυτό τον τρόπο θα κρατήσετε τον αέρα μακριά από

τους ξηρούς καρπούς και θα διατηρηθούν έτσι περισσότερο καιρό.

Διατηρήστε τους πάντα σε δροσερό μέρος. Δεν είναι αρκετό να τους έχετε σε αεροστεγές δοχείο. Αν σκοπεύετε να τους καταναλώσετε μέσα σε λίγες ημέρες, τότε ένα σκοτεινό σημείο σε κάποιο ντουλάπι είναι αρκετό. Αν, όμως, θέλετε να τους κρατήσετε περισσότερο, τότε θα πρέπει να τους βάλετε στο ψυγείο. Σε αυτή την περίπτωση, θα φρέσκοι μέχρι και έξι μήνες στη συντήρηση του ψυγείου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τριπλάσιάστηκε το κόστος μεταφοράς από την Κίνα στην Ευρώπη

Η έλλειψη εμπορευματοκιβωτίων και η ανάκαμψη της καταναλωτικής ζήτησης έχουν στείλει σε επίδα ρεκόρ τις τιμές.

Το κόστος της μεταφοράς αγαθών από την Κίνα προς την Ευρώπη έχει υπερτριπλασιαστεί τις τελευταίες οκτώ εβδομάδες, αγγίζοντας επίπεδα ρεκόρ, καθώς η έλλειψη άδειων κοντέινερς λόγω της πανδημίας, δημιουργεί διαταραχές στο παγκόσμιο εμπόριο.

Το κόστος της μεταφοράς ενός κοντέινερ 40 ποδιών από την Ασία στη Βόρεια Ευρώπη έχει αυξηθεί από τα περίπου 2.000 δολάρια που ήταν τον Νοέμβριο, σε πάνω από 9.000 δολάρια, σύμφωνα με μεταφορικές εταιρείες και εισαγωγείς που επικαλούνται οι Financial Times.

Ο Lars Jensen της εταιρείας συμβούλων SealIntelligence δήλωσε πως πρόκειται για πρόβλημα «συμφόρησης». «Οι τιμές αυτές οφείλονται σε πελάτες που διαγκωνίζονται για έναν περιορισμένο πόρο -τα κοντέινερς».

Το πρώτο εξάμηνο του υπήρχαν χιλιάδες άδεια κοντέινερς στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ, καθώς οι ναυτιλιακές εταιρείες ακύρωσαν εκατοντάδες δρομολόγια λόγω των lockdowns που προκάλεσαν ξαφνική επιβράδυνση του παγκόσμιου εμπορίου. Όταν η ζήτηση από τη Δύση για προϊόντα κατασκευασμένα στην Ασία ανέκαμψε το δεύτερο εξάμηνο του έτους, ο ανταγωνισμός μεταξύ των μεταφορικών για διαθέσιμα κοντέινερς έστειλε στα ύψη τους ναύλους των φορτίων.

Ο John Butler, πρόεδρος του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ναυτιλίας δήλωσε πως «πήγαμε από μια τεράστια πτώση σε μια απότομη αύξηση των όγκων εμπορευμάτων σε ιστορικά υψηλά, και τώρα οι όγκοι αυτοί είναι μεγαλύτεροι από αυτούς που μπορούν να χειριστούν αποτελεσματικά τα terminals».

Η συμφόρηση στα λιμάνια συμβάλλει στην αύξηση των τιμών, με τις ναυτιλιακές γραμμές να χρεώνουν επιπλέον τέλη ως αποζημίωση για τους μεγαλύτερους χρόνους αναμονής, σύμφωνα με τον ίδιο.

Από τον Νοέμβριο το κόστος της μεταφοράς στην Ευρώπη έχει χειροτερέψει και λόγω της εκτροπής εμπορευματοκιβωτίων σε γραμμές μέσω Ειρηνικού. Αντιθέτως, το κόστος μεταφοράς από την Κίνα προς τις ΗΠΑ έχει σταθεροποιηθεί από τον Οκτώβριο, όταν η κινεζική κυβέρνηση ζήτησε από τις εταιρείες να βάλουν πλάφον στις χρεώσεις τους.

Ο Philip Edge, διευθύνων σύμβουλος της βρετανικής ναυτομεσιτικής εταιρείας Edge Worldwide, δήλωσε πως ορισμένες επιχειρήσεις χρεώθηκαν 12.000 δολάρια ανά κοντέινερ, από περίπου 2.000 δολάρια τον Οκτώβριο.

Τα ορόσημα για εστίαση

Περισσότερα τεστ για έλεγχο της πανδημίας ζητούν επιστήμονες. Εφικτό το άνοιγμα εστίασης σε εξωτερικούς χώρους.

Κάθε άνοιγμα εγκυμονεί κινδύνους και αμφιβολίες, υποστήριξε η καθηγήτρια Επιδημιολογίας Αθηνά Λινού, μιλώντας στην «Κοινωνία Ώρα MEGA», για την επαναλειτουργία του λιανεμπορίου. «Να συνεχίσουμε να είμαστε προσεκτικοί. Οι ουρές εκτός καταστημάτων, σε απόσταση και με μάσκα, δεν πειράζουν πολύ. Ας ελπίσουμε ότι θα πάμε καλά» ανέφερε, υπογραμμίζοντας ότι ανησυχεί για τα πολυκαταστήματα, «που δεν έχουν φυσικό αερισμό».

Στο ερώτημα ποιες άλλες δραστηριότητες θα μπορούσαν να επαναλειτουργήσουν, σημείωσε ότι «αν έχουμε περισσότερα μοριακά τεστ, θα έχουμε καλύτερη εικόνα και θα μπορούμε να προχωρήσουμε».

Έκανε λόγο ότι η εστίαση στους εξωτερικούς χώρους θα μπορούσε να επαναλειτουργήσει, ενώ είπε ότι, σε ενδεχόμενο άνοιγμα των χιονοδρομικών κέντρων, υπάρχει κίνδυνος μετάδοσης του ιού ακόμα και στα λιφτ.

«Η εστίαση στον εξωτερικό χώρο, με υπαίθριες θερμάστρες και με πολλή προσοχή στους εργαζομένους, θα μπορούσε να ανοίξει. Με συχνά τεστ στους εργαζομένους και μόνο στους εξωτερικούς χώρους», δήλωσε. Ακόμα, υποστήριξε ότι «κι εγώ δεν καταλαβαίνω γιατί απαγορεύτηκε το ψάρεμα και το κυνήγι».

Σε ό,τι αφορά στη μετακίνηση από νομό σε νομό, εξήγησε ότι αυτό επαφίεται στην επιδημιολογική κατάσταση του κάθε νομού. «Η νόσος είναι τέτοια

που δεν είναι ενιαίος ο επιπολασμός της. Μπορεί σε κάποιους νομούς για 15-20 ημέρες να υπάρχει τεράστια έξαρση και σε άλλους να πάνε μια χαρά τα πράγματα. Δεν έχουμε όμως τόσα πολλή αξιόπιστα τεστ για να μας καθορίζουν πού τα πράγματα είναι ασφαλή και πού δεν είναι».

Για την εστίαση, η κα Παγώνη δήλωσε ότι μπορεί να ανοίξει σε 3 εβδομάδες, δηλαδή αρχές Φεβρουαρίου και συγκεκριμένα αναφέρθηκε στα εστιατόρια και τα καφέ, ενώ εξέφρασε ενδοιασμούς για τα μπαρ, λόγω του ότι υπάρχουν όρθιοι.

Παράλληλα, η ίδια ανέφερε πως συγκριτικά με τον πληθυσμό τα τεστ δεν είναι πολλά και τόνισε την αναγκαιότητα να γίνονται πολλά τεστ.

Όσον αφορά τα εμβόλια, είπε πως δεν προχωρά γρήγορα ο εμβολιασμός και επεσήμανε ότι πρέπει να προχωρήσουμε με γρηγορότερους ρυθμούς με τα υπάρχοντα εμβόλια και να έχει εμβολιαστεί το 60% του πληθυσμού μέχρι τέλος Ιουνίου.

Κατρακύλα-ρεκόρ για τις πωλήσεις αυτοκινήτων στην Ευρώπη το 2020

Βουτιά 24%, ήταν η μεγαλύτερη ετήσια πτώση από το 1990. Πώς κινήθηκαν Volkswagen, PSA, Daimler, Renault, BMW. Φωτεινό σημείο τα ηλεκτρικά οχήματα. Η εικόνα σε Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία. Τη μεγαλύτερη πτώση που έχει καταγραφεί ποτέ σημείωσαν οι πωλήσεις αυτοκινήτων στην Ευρώπη την περασμένη χρονιά.

Όπως μεταδίδει το Bloomberg, οι ταξινομήσεις νέων οχημάτων υποχώρησαν κατά 24%, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ένωση Κατασκευαστών Αυτοκινήτων, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη ετήσια πτώση από τότε που ξεκίνησαν να διατηρούνται αρχεία, το 1990.

Ο δυνάτος τερματισμός χρονιάς από τις Volkswagen και PSA Group περιορίσε τις απώλειες του κλάδου τον Δεκέμβριο στο μόλις 3,7%.

Φωτεινό σημείο ήταν τα ηλεκτρικά οχήματα, με το Bloomberg να εκτιμά ότι οι πωλήσεις υβριδικών και ηλεκτρικών αυτοκινήτων ξεπέρασαν τις πωλήσεις της Κίνας για πρώτη φορά. Αναμένεται να ξεπεράσουν τα 1,9 εκατ. πωλήσεις το 2021, περίπου το 40% της παγκόσμιας αγοράς.

Οι ταξινομήσεις τον Δεκέμβριο αυξήθηκαν 8,2% για τον Όμιλο VW και 1,7% για τον PSA, τις δύο κορυφαίες αυτοκινητοβιομηχανίες της Ευρώπης. Οι πωλήσεις μειώθηκαν 15% για την Daimler, 16% για τη Renault και 9,5% για τη BMW.

Ανά χώρα, οι παραδόσεις αυξήθηκαν κατά 9,9% στη Γερμανία και μεταβλήθηκαν ελάχιστα στην Ισπανία τον Δεκέμβριο, ενώ οι ταξινομήσεις στην Ιταλία και τη Γαλλία κατέγραψαν διψήφια πτώση.

ΥΓΕΙΑ

6 σοβαρά προβλήματα ψυχικής υγείας που φούντωσαν το 2020 εξαιτίας του Covid

Ήταν μια χρονιά ενός πρωτοφανούς πολέμου ενάντια σε έναν αόρατο εχθρό με εκατομμύρια νεκρούς, αλλιά και ψυχικά τραυματίες σχεδόν όλους μας.

Τους τελευταίους μήνες, οι επιστήμονες της ψυχικής υγείας έχουν ένα τεράστιο φορτίο να διαχειριστούν, που προέρχεται από τους οθιόνα και περισσότερους ασθενείς τους, οι οποίοι βιώνουν ένα πλήθος διαταραχών που έφερε η πανδημία στην ψυχική τους ισορροπία. Και είναι γεγονός, ότι η εποχή της Μεγάλης Κατάθλιψης που δημιούργησε ο Covid-19 -ακόμη μεγαλύτερης και από εκείνης μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο-, δημιουργεί έναν πρωτόγνωρο ανοκέφαλο για τους ίδιους τους θεραπευτές ψυχικής υγείας.

Εδώ είναι οι 6 τάσεις που ανησυχούν περισσότερο τους επιστήμονες ψυχικής υγείας με γνώμονα τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες τραυματικές (και μετατραυματικές) ψυχικές επιπτώσεις που δημιούργησε η πανδημία το 2020.

Αύξηση κατάθλιψης και άγχους

Είναι σαφές ότι οι άνθρωποι παλεύουν σκληρά με την ψυχική τους ισορροπία κατά τη διάρκεια μιας πανδημίας, αλλιά οι πραγματικοί αριθμοί είναι συγκλονιστικοί. Τα συμπτώματα κατάθλιψης τριπλασιάστηκαν από τα ποσοστά προ-πανδημίας (από 8,5% σε 27,8%) σύμφωνα με μελέτη που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό JAMA Network Open. Οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι όσοι είχαν χαμηλότερους κοινωνικούς και οικονομικούς πόρους -και μεγαλύτερη έκθεση στο στρες εξαιτίας απώλειας της εργασίας τους- ανέφεραν ένα μεγαλύτερο βάρος των συμπτωμάτων, προβλέποντας μια μεγαλύτερη αύξηση των ποσοστών μέσα στο 2021.

Περισσότεροι άνθρωποι έχουν επίσης δηλώσει αυτοκτονικές σκέψεις, αν και η έρευνα δείχνει ότι οι θάνατοι από αυτοκτονία δεν έχουν αυξηθεί κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Οι διατροφικές διαταραχές στο προσκήνιο

Αντιμέτωποι με εκατοντάδες αναρτήσεις στα social media που σχετίζονται με τη διατροφή, την άσκηση και την εικόνα του σώματος, οι πιο ευάλωτοι ψυχικά άνθρωποι, οδηγούνται σε έντονο συναισθηματικό τέλημα προσπαθώντας να βρουν διέξοδο στο φαγητό -ή στην πλήρη αποχή από αυτό. Ο Ρόμπιν Χόρνσταϊν, ψυχολόγος, ειδικός στις διατροφικές διαταραχές που σχετίζονται με την εικόνα του σώματος, εκτιμά ότι το ποσοστό υποτροπής είναι περίπου 50 έως 60% για όσα άτομα έχουν συμμετάσχει σε μια θεραπευτική αγωγή στο παρελθόν. Μια αυστραλιανή μελέτη που δημοσιεύθηκε στο International Journal of Eating Disorders τον Ιούνιο του 2020 διαπίστωσε απ' τη μια αύξηση στον περιορισμό των τροφών για κάποιους, αλλιά και υπερβολική κατανάλωση παχυντικών τροφών για κάποιους άλλους.

Ο μακροπρόθεσμος αντίκτυπος στους εργαζομένους στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης

Ο ψυχολόγος Πωλ Γκριν, διευθυντής του Κέντρου Γνωστικής Συμπεριφοράς του Μανχάταν στη Νέα Υόρκη, ανησυχεί για τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο των αδιανόπτων επιλογών που έπρεπε να κάνουν οι εργαζόμενοι στον τομέα της υγείας. «Ένα πράγμα που ανησυχεί πολύ την παγκόσμια ψυχιατρική κοινότητα, είναι το γεγονός ότι οι πάροχοι υγειονομικής περί-

θαίψης πρέπει να κάνουν επιλογές σχετικά με το ποιος θα έχει επείγουσα ειδική φροντίδα στις ΜΕΘ και ποιος όχι, οδηγώντας το άγχος τους να υπερβεί τα συνηθισμένα επίπεδα. Με ποια κριτήρια θα επιλέξουν έναν 96χρονο που πεθαίνει από καρδιακή ανεπάρκεια και έναν 29χρονο ασθενή που έχει προσβληθεί από Covid;», αναρωτιέται ο Γκριν.

Πρόσβαση στη θεραπεία

Η αύξηση της διαθεσιμότητας των υπηρεσιών τηλεθεραπείας αύξησε την ευκολία της συνάντησης με έναν επαγγελματία ψυχικής υγείας ή την υποβολή ερωτήσεων σε έναν ειδικό μέσα από τον υπολογιστή. Αλλιά για πολλούς, η απώλεια εργασίας και ασφαλιστικής κάλυψης υγείας μείωσε σημαντικά αυτή την πρόσβαση. Και οι ψυχοθεραπευτές έρχονται αντιμέτωποι καθημερινά με ανασφάλιστους ασθενείς, οι οποίοι εκλιπαρούν για μια βοήθεια.

«Ιερή δικαιοσύνη»

Τι συμβαίνει όταν συνδυαστεί μια εκτεταμένη πολιτική και φιλετική αναταραχή μαζί με την πανδημία; «Ιερή δικαιοσύνη», λέει ο Νας, εξηγώντας: «Όλοι είναι τόσο σίγουροι ότι κάνουν το σωστό φορώντας μάσκα, και όλοι οι άλλοι που δεν φορούν, πιστεύουν ακριβώς το ίδιο. Η πολιτικοποίηση του Covid-19 κάνει τα πράγματα χειρότερα. Το αν θα φορέσει ή όχι κάποιος τη μάσκα, δεν είναι κάτι προσωπικό ή πολιτικό ή φιλετικό, αλλιά αφορά την υγεία όλων όσων συναναστρέφεται».

Υπερφόρτωση των διαπροσωπικών σχέσεων

Καθ' όλη τη διάρκεια της καραντίνας, τα ζευγάρια άρχισαν να περνούν περισσότερο χρόνο μαζί από ποτέ, κάτι που σε άλλους έφερε το καλύτερο, αλλιά και σε πολλούς άλλους το χειρότερο», λέει ο Γκριν. «Οι υγιείς διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ ζευγαριών στηρίζονται στον αλληλοσεβασμό και την οικειότητα. Εάν πρόκειται να είστε μαζί όλη την ώρα, αυτό θα βοηθήσει σε μια καλύτερη σύνδεση μεταξύ σας; Μακροπρόθεσμα, μάλλον όχι», τονίζει ο Γκριν, συνιστώντας στα ζευγάρια που αντιμετωπίζουν προβλήματα σχέσης λόγω υπερβολικής συνύπαρξης μέσα στο σπίτι κατά τη διάρκεια της καραντίνας, να αφήσουν χώρο ο ένας στον άλλο για να αποφορτίζεται από το στρες, όπως και να δείξουν κατανόηση για τυχόν ξεσπάσματα θυμού ή έλλειψη συνεννόησης.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Καθαμαράκια τηγανητά μαριναρισμένα σε ούζο

Υλικά συνταγής

- 1 κιλό καθαμαρία φρέσκα
- 1 ποτήρι σόδα (αναψυκτικό)
- 1 σφηνόποτηρο ούζο ή τσίπουρο
- λίγος αλάτι
- 1 φλιτζ. αλεύρι (που φουσκώνει μόνο του κατά προτίμηση)
- 1 λεμόνι

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Έρευνα: Ποια τρόφιμα καταλήγουν στα σκουπίδια

Τα τρόφιμα που καταλήγουν στον κάδο των απορριμμάτων αποτελούν το αντικείμενο έρευνας του ΑΠΘ.

Οι νέοι πετούν πιο εύκολα τρόφιμα, σε αντίθεση με τους 65+ που δεν τα πετούν ποτέ. Ο ρόλος των προσφορών.

Έρευνα για τη διερεύνηση της σπατάλης τροφίμων στα ελληνικά νοικοκυριά πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο διδακτορικής διατριβής που εκπονήθηκε στο Τμήμα Γεωπονίας του ΑΠΘ από τη Βασιλική Αϊτσίδου, με επιβλέπουσα την Καθηγήτρια Όλγα Ιακωβίδου.

Ποια τρόφιμα καταλήγουν στα σκουπίδια

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, τα τρόφιμα που καταλήγουν στους οικιακούς κάδους απορριμμάτων είναι, κυρίως, εκείνα που καταναλώνονται καθημερινά. Τα φρούτα (48,9%) και τα λαχανικά (38,7%) καταλήγουν στα σκουπίδια γιατί χαλούν στα ράφια της κουζίνας και του ψυγείου, πριν ακόμη καταναλωθούν. Το γάλα-γιαούρτι (40,9%), καθώς επέρχεται η αναγραφόμενη ημερομηνία λήξης τους και το ψωμί (35%) ως αποφάγια. Το κρέας (35%) και τα ψάρια (31,8%), καταλήγουν και αυτά στους οικιακούς κάδους απορριμμάτων αφού πρώτα έχουν μαγειρευτεί ως αποφάγια.

Οι νέοι πετούν πιο εύκολα τα τρόφιμα

Η παραγωγή οικιακών απορριμμάτων τροφίμων παρατηρείται, κυρίως, σε νεαρές ηλικίες. Το 20% περίπου των ατόμων ηλικίας 18-25 ετών πετούν τρόφιμα επειδή χαλούν πριν ακόμη τα καταναλώσουν και οι 26-35 ετών τα πετούν ως αποφάγια. Αντίθετα, το 70% των ηλικιωμένων (65+ άνω ετών) δεν πετά τρόφιμα ποτέ.

Η κλιματική αλλαγή... αλλιώς

Στην έρευνα διαπιστώθηκαν οι θανασιμένες ή ελλειπείς αντιλήψεις και γνώσεις για αρκετά οικολογικά ζητήματα περί σπατάλης τροφίμων. Το 72% των ερωτηθέντων αδυνατεί να συνδέσει το φαινόμενο του θερμοκηπίου με τα οικιακά απορρίμματα τροφίμων, καθώς δεν γνωρίζει ότι τα απορρίμματα καταλήγουν σε χωματερές όπου καίγονται και εκλύονται αέρια που ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα και επιβαρύνουν την κλιματική αλλαγή. Επίσης, το 62% όχι μόνο δεν αντιλαμβάνεται τη σύνδεση μεταξύ κλιματικής αλλαγής και γεωργοκτηνοτροφικών δραστηριοτήτων αλλιά θεωρεί πως πρόκειται για την «...αλλαγή του κλίματος λόγω εποχής».

Η ακατανίκητη έλξη των λεγόμενων «προσφορών»

Το 72% αγοράζει παραπάνω ποσότητες από τις αναγκαίες επηρεαζόμενο από τις προσφορές και τα διαθέσιμα χρήματα κατά τη διάρκεια των αγορών. Ακόμη και το 55% που οργανώνει σε λίστες τις αγορές τροφίμων

συνήθως παρεκκλίνει από αυτή για τους λόγους που προαναφέρθηκαν. Μετά τις αγορές, μόνο το 40% τακτοποιεί τα τρόφιμα στα ράφια του νοικοκυριού βάσει παλαιότητας (first-in-first-out) προδιαθέτοντας έτσι την αύξηση των οικιακών απορριμμάτων των τροφίμων. Ωστόσο, ενθαρρυντικό είναι το γεγονός ότι το 87% προσπαθεί να μην πετάει τρόφιμα στα σκουπίδια, γνωρίζοντας (73%) ότι ετησίως το 1/3 της παγκόσμιας παραγωγής τροφίμων καταλήγει στα σκουπίδια και κατανώντας (85%) ότι πρόκειται για μία ποσότητα που δύναται να θρέψει τον παγκόσμιο πληθυσμό που υποσιτίζεται.

Αγροτικά βιώματα και ευαισθητοποίηση

Η καταγωγή (80%) και η διαβίωση (70%) των ερωτηθέντων κατά το παρελθόν σε αγροτική περιοχή συμβάλλει στη μείωση/πρόληψη των οικιακών απορριμμάτων των τροφίμων. Η παρασκευή και η άμεση κατανάλωση παραδοσιακών φαγητών (64%) και η κατάληξη αποφαγίων σε ζώα (57%) είναι ορισμένες συνήθειες που έχουν «μεταφέρει» οι ερωτώμενοι από τα αγροτικά νοικοκυριά όπου μεγάλωσαν στα αστικά νοικοκυριά όπου διαβιών σήμερα. Η σύνδεσή τους με τον αγροτικό χώρο προσδίδει συναισθηματική αξία στα τρόφιμα, μέσω της οποίας νοσταλγούν το «αγροτικό ιδεώδες» και διατηρούν ένα είδος περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.

Όρα για δράση

Η ανάγκη καταπολέμησης της σπατάλης τροφίμων βρίσκεται το 94% των ερωτηθέντων να ενδιαφέρεται για τη μείωση/πρόληψη των οικιακών απορριμμάτων τροφίμων. Είναι διατεθειμένοι να υιοθετήσουν και να χρησιμοποιήσουν ορθά μια λίστα αγορών τροφίμων (62%), να συμμετάσχουν σε ενημερωτικές εκστρατείες (49%) ενάντια στη σπατάλη τροφίμων ή/και να παρακολουθήσουν σχετικά ενημερωτικά βίντεο στο διαδίκτυο (31%).

«Αυτό που χρειάζεται λοιπόν είναι η συνεργασία τοπικών-κρατικών φορέων με εξειδικευμένους επιστήμονες, με αγρότες-παραγωγούς, με επιχειρηματίες του επισιτιστικού κλάδου κ.α. παρέχοντας έτσι ενημέρωση και συμβάλλοντας στην ευαισθητοποίηση-δραστηριοποίηση των πολιτών κάθε τόπου» αναφέρει η Δρ του Τμήματος Γεωπονίας του ΑΠΘ Βασιλική Αϊτσίδου και συμπληρώνει «σήμερα η ανθρωπότητα καλείται να αντιμετωπίσει μία παγκόσμια υγειονομική κρίση με σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις όπου η ανάγκη για περιβαλλοντική-κοινωνική-οικονομική ευημερία και ευαισθητοποίηση είναι επιτακτική ανάγκη».

να φύγει το πολύ αλεύρι.

Βάζουμε αρκετό λάδι σε κατσαρολάκι να κάψει και τα τηγανίζουμε λίγα-λίγα. Μόλις πάρουν χρυσαφί χρώμα και ανέβουν στην επιφάνεια του λαδιού τα βγάζουμε σε απορροφητικό χαρτί. Σερβίρουμε ζεστά με λεμόνι.

Διαδικασία συνταγής

Πλένουμε τα καθαμαρία, κρατάμε τα πλοκάμια και τα κεφάλια και κόβουμε το σώμα σε ροδέλες. Τα βάζουμε με την σόδα και το ούζο σε ένα βαθύ μπολ και τα αφήνουμε για 1 με 2 ώρες στο ψυγείο να μαριναρστούν.

Τα στραγγίζουμε, προσθέτουμε αλάτι και τα αλευρώνουμε καλά να μην έχουν σχεδόν καθόλου υγρασία. Τα τινάζουμε

ΔΙΑΦΟΡΑ

Θετικά τα σημάδια για τον ελληνικό τουρισμό

Συγκρατημένη αισιοδοξία για τη φετινή τουριστική κίνηση από τη Γερμανία στην Ελλάδα, αν το επιτρέψει βέβαια η εξέλιξη της πανδημίας. Κρίσιμοι παράγοντες ο εμβολιασμός και τα πρωτόκολλα μετακίνησης εντός Ε.Ε.

Βρισκόμαστε στην εποχή που οι περισσότεροι Γερμανοί προγραμματίζουν τις καλοκαιρινές τους διακοπές επιλέγοντας πολλή φορές κάποιον όμορφο προορισμό στην Ελλάδα. Φέτος όμως, εν μέσω του δευτέρου κύματος της πανδημίας, τα πράγματα είναι αρκετά διαφορετικά. Πως προβλέπεται να εξελιχθεί ο τουρισμός στην Ελλάδα με προέλευση τη Γερμανία; Πως επηρεάζει η εξέλιξη της πανδημίας;

Σχετικά αισιόδοξοι οι γερμανοί τουριστικοί πράκτορες

Ως ένα έτος μετάβασης βλέπουν το 2021 οι μεγάλοι γερμανοί tour operators, έπειτα από τα σοβαρά οικονομικά πλήγματα της περασμένης χρονιάς. "Αντιδράσαμε με σημαντική εξοικονόμηση κόστους και εξασφάλιση ρευστότητας. Ωστόσο, τα κρατικά δάνεια δεν είναι δώρα και θα εξοφληθούν με τόκους. Η ζήτηση για ταξίδια υπάρχει και με τα υγειονομικά μέτρα που έχουν εισαχθεί θέλουμε να αναδυθούμε από την κρίση δυνατοί", δήλωσε μιλώντας στη Deutsche Welle ο Βαγγέλης Γεωργίου, υπεύθυνος επικοινωνίας Διεθνών Αγορών TUI Group. Ήταν μια δύσκολη χρονιά για τον μεγάλο γερμανικό κολλοσό.

Ο ίδιος είναι αρκετά αισιόδοξος για τον εισερχόμενο τουρισμό στην Ελλάδα από τη Γερμανία: "Θα προσφέρουμε το 80% των πτήσεων που είχαμε πριν από την κρίση του κορωνοϊού. Βλέπουμε και πάλι μια υψηλή ζήτηση για ταξίδια διακοπών στην Ελλάδα. Η χώρα θα είναι και πάλι ένας από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς διακοπών για τους επισκέπτες της TUI φέτος", λέει χαρακτηριστικά. Μάλιστα πιστεύει ότι το φετινό τουριστικό κύμα, εάν το επιτρέψουν οι συνθήκες, θα έχει μεγαλύτερα κέρδη. "Οι τουρίστες είναι έτοιμοι να ξοδέψουν περισσότερα για τα ταξίδια τους. Έχουν επιπλέον πε-

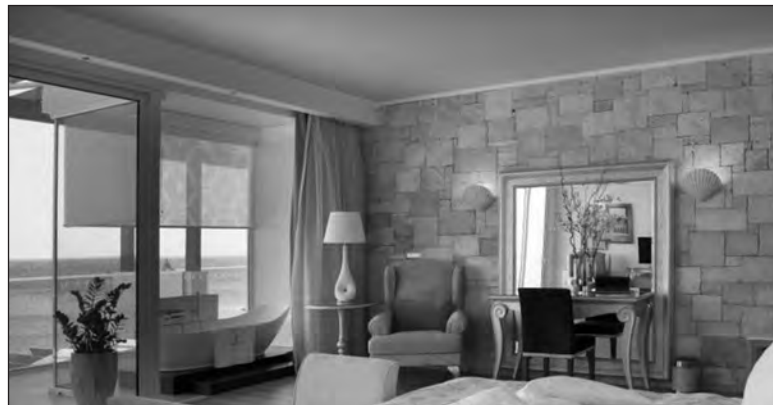
ριθώρια στον προϋπολογισμό τους, είναι διατεθειμένοι να κάνουν ακριβότερες κρατήσεις και θα εκμεταλλευτούν τα voucher".

"Η λαχτάρα για χαλαρωτικές διακοπές ή ένα συναρπαστικό ταξίδι πιθανώς δεν ήταν ποτέ τόσο μεγάλη όσο φέτος. Μόλις δοθεί ξανά η ελευθερία ταξιδιού, οι άνθρωποι θα ταξιδέψουν στον κόσμο", λέει χαρακτηριστικά η Αννίκα Χουνκεμόλερ από την ιστοσελίδα ταξιδιωτικών προσφορών στη Γερμανία urlaubsguru.de. Σε δημοσκόπηση που πραγματοποίησε πρόσφατα η ιστοσελίδα ανάμεσα στους χρήστες του Instagram, μετά τη Γερμανία για εσωτερικό τουρισμό η Ελλάδα είχε υψηλή ζήτηση για τη φετινή χρονιά τόσο για τα νησιά της όσο και για την ενδοχώρα, με συνδυασμό περιηγήσεων και παραλίας.

Αγαπημένοι προορισμοί η Κρήτη, η Κέρκυρα, η Χαλκιδική, η Κως αθήα και η όχι τόσο γνωστή στους Γερμανούς Μήλος. "Η αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού στην Ελλάδα το προηγούμενο καλοκαίρι κατά την άφιξη και επί τόπου ήταν υποδειγματική και το επίπεδο των υγειονομικών πρωτοκόλλων στα ξενοδοχεία ήταν υψηλό. Οι φιλοξενοούμενοι ένιωθαν άνετοι παρά τις δύσκολες περιστάσεις", αναφέρει η Χουνκεμόλερ θεωρώντας ότι αυτό θα μπορεί γίνει και φέτος αν το επιτρέψουν τα επιδημιολογικά δεδομένα.

Σε αναμονή οι Έλληνες Ξενοδοχοί

Ο Ξενοδοχειακός κλάδος στην Ελλάδα κατέγραψε μείωση εσόδων κατά 77% δοκιμάζοντας τις αντοχές του. Σε αυτό προστέθηκε και το πρόβλημα της μη αποπληρωμής των οφειλών από γερμανούς tour operators, με εντονότερο το πρόβλημα με την TUI. "Είμαστε ευτυχώς σε μία αποκλιμάκωση του προβλήματος με τη γερμανική εταιρεία, έπειτα από την αποπληρωμή μέρους των οφειλών της και την υπόσχεση για εξόφληση του υπολοίπου την άνοιξη", εξηγεί ο Πρόεδρος της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων Γρηγόρης Τάσιος. Τα οικονομικά προβλήματα της πανδημίας έφεραν αλληγές στις συνεργασίες με τους

γερμανούς tour operators. Νέες συμφωνίες επιμηκύνουν τις συνεργασίες ακόμα και μέχρι το 2023 και υπάρχει περισσότερη ευελιξία στις αλληγές ημερομηνιών κρατήσεων.

"Στα καινούρια συμβόλαια αφαιρέθηκαν σημαντικοί όροι σε σχέση με αυτά που γνωρίζαμε παλιά, όπως η μείωση στο ποσοστό πληρωμής του early booking και η δυνατότητα πληρωμής από τους πράκτορες μέχρι και 60 μέρες από την αναχώρηση του πελάτη", εξηγεί ο κ. Τάσιος. Ο ίδιος θεωρεί κρίσιμους τους μήνες Μάρτιο και Μάιο για την εξέλιξη της φετινής τουριστικής κίνησης. "Τα στοιχεία εμβολιασμού της Ευρώπης και για τη Γερμανία και ο τρόπος μετακίνησης στην Ε.Ε θα δώσουν το στίγμα της σεζόν. Μέχρι τότε θα αναμένουμε στο ακουστικό μας. Όπως είναι φυσιολογικό οι κρατήσεις από τη Γερμανία είναι ελάχιστες αθήα στις αναζητήσεις η Ελλάδα διεκδικεί την πρωτιά στους πιθανούς γερμανούς ταξιδιώτες και για φέτος", επισημαίνει ο κ. Τάσιος.

Ο μαζικός τουρισμός αναμένεται να είναι το κυρίαρχο μοντέλο και για τις αφίξεις από τη Γερμανία. "Περισσότερες πτήσεις τσάρτερ και συνδεδεμένη αεροπορική θέση με ξενοδοχειακή κλήση. Έπονται οι μεμονωμένες επιλογές και γιατί όχι να ενισχυθεί και ο οδικός τουρισμός στη χώρα μας από τη Γερμανία", παρατηρεί ο κ. Τάσιος. "Πιθανόν να αυξηθούν οι κρατήσεις της τελευταίας στιγμής που θα αυξήσουν τα συνοδικά κέρδη," τονίζει από την πλευρά του ο Αλέξανδρος Ευσταθίου από τον όμιλο διαχείρισης προορισμών Dolphin. Απαραίτητη προϋπόθεση οι κοινοί και μόνιμοι κανόνες για τα ταξίδια το καλοκαίρι όπως επισημαίνει: "Να αποφευχθεί το φαινόμενο σύγχυσης που και πως επιτρέπεται ο καθένας να ταξιδέψει και να συμφωνηθούν οι όροι εκ των προτέρων".

Μάνα εξ ουρανού η επιστρεπτέα προκαταβολή για τα ξενοδοχεία

Ο θεσμός της επιστρεπτέας προκαταβολής βοήθησε περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο τον κλάδο, θεωρούν οι ξενοδοχοί, και στην επόμενη φάση θα πρέπει να υλοποιηθεί με την προσθήκη και άλλων κριτηρίων.

Ως μάνα εξ ουρανού περιμένουν οι ξενοδοχοί την νέα επιστρεπτέα προκαταβολή που θα φτάνει μέχρι τα 3 εκατ. ευρώ, αθήα θα δοθεί και με βάση άλλα κριτήρια όπως είναι π.χ. οι δαπάνες και όχι ο μειωμένος τζίρος.

Το χρηματοδοτικό εργαλείο της επιστρεπτέας προκαταβολής βοήθησε τον ξενοδοχειακό κλάδο περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο χρηματοδοτικό μέτρο σύμφωνα με την ετήσια έρευνα του Ινστιτούτου Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (ΙΤΕΠ) για τις επιπτώσεις της πανδημίας του Covid-19 στα ελληνικά ξενοδοχεία, που παρουσιάστηκε χτες σε διαδικτυακή εκδήλωση που οργάνωσε το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο της Ελλάδος.

Με βάση τις απαντήσεις των ίδιων των ξενοδόχων, το χρηματοδοτικό εργαλείο της επιστρεπτέας προκαταβολής (οι τρεις πρώτοι κύκλοι) κάλυψε το 51,1% των αναγκών των ξενοδοχείων με το μέτρο εγγυοδοσίας να ακολουθεί (45,2%) και το ΤΕΠΙΧ να καλύπτει μόλις το 8,7% των χρηματοδοτικών αναγκών του ξενοδοχειακού κλάδου.

Ανά κατηγορία τα πεντάστερα ξενοδοχεία κάλυψαν το 47% των αναγκών τους, τα τετράστερα το 43%, τα τριών αστέρων το 35% και τα μικρότερης κατηγορίας το 30% (δύο αστέρια) και το 1% (ένα αστέρι).

Ο θεσμός της επιστρεπτέας προκαταβολής βοήθησε περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο τον κλάδο, θεωρούν οι ξενοδοχοί, και στην επόμενη φάση θα πρέπει να υλοποιηθεί με την προσθήκη και άλλων κριτηρίων, σημειώνει η πρόεδρος του ΙΤΕΠ Κωνσταντίνα Σβύνου. Η στόχευση δεν θα πρέπει να είναι μόνο στο κριτήριο του μειωμένου τζίρου, γιατί μπορεί μία επιχείρηση να έχει μειωμένο τζίρο αθήα να είναι κερδοφόρα. Θα πρέπει να δούμε και το κριτήριο των ζημιών, προσθέτει και συμπληρώνει ότι και η κυβέρνηση εξετάζει το κριτήριο των δαπανών.

Αξίζει πάντως να σημειωθεί ότι συνοδικά από όλα τα κυβερνητικά χρηματοδοτικά εργαλεία τα ξενοδοχεία κάλυψαν μόλις το 33% των αναγκών τους σε ρευστά διαθέσιμα. Σύμφωνα με τον πρόεδρο του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος Αλέξανδρο Βασιλικό θα χρειασθούν και άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία για να στηριχθούν το πρώτο εξάμηνο του 2021 τα ξενοδοχεία, καθώς φέτος δεν έχουν εισπραχθεί παρά ελάχιστες προκαταβολές σε σύγκριση με άλλα χρόνια.. Η μελέτη του ΙΤΕΠ έδειξε ότι οι προκαταβολές του 2021 από tour operators προς τα ξενοδοχεία ανέρχονται σε μόλις 123,8 εκατ. ευρώ έναντι 743,75 εκατ. ευρώ μιας αθήης «συνθησιμένης» χρονιάς, καταγρά-

φουν δηλαδή μείωση 83,3%.

Αθήα ενδιαφέροντα στοιχεία της έρευνας του ΙΤΕΠ, είναι ότι μόλις το 60% του συνόλου των ελληνικών ξενοδοχείων λειτούργησαν τελικά το 2020, ενώ από 3.965 ξενοδοχεία συνεχούς λειτουργίας της χώρας, μετά το πρώτο lockdown επαναλειτούργησε το 59% αυτών (2.328 ξενοδοχεία) και ένα ποσοστό 63% αναγκάστηκε να ξανακλείσει μέχρι το τέλος του έτους.

Τελικά, στο τέλος του 2020 ανοικτά παρέμειναν 863 ξενοδοχεία συνεχούς λειτουργίας που αντιπροσωπεύουν το 22% του συνόλου των ξενοδοχείων συνεχούς λειτουργίας Συνεπώς, στο τέλος του 2020 λειτούργησε ένα στα πέντε ξενοδοχεία συνεχούς λειτουργίας σε σχέση με το 2019.